

KLASA: UP/I 034-03/17-01/005
URBROJ: 580-10/65-2018-057
Zagreb, 14. studenoga 2018.

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja na temelju članka 30. točke 2., članka 31., članka 58. stavka 1. točke 13. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja („Narodne novine“, br. 79/09 i 80/13), u upravnom postupku utvrđivanja sprječavanja, ograničavanja ili narušavanja tržišnog natjecanja zlouporabom vladajućeg položaja, pokrenutom po službenoj dužnosti protiv Hrvatskog taekwondo saveza, sa sjedištem u Zagrebu, Trg Krešimira Čosića 11, povodom inicijative poduzetnika LMK International d.o.o., sa sjedištem u Zagrebu, Hribarov prilaz 3, na temelju odluke Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja, u sastavu: Mladen Cerovac, mag. iur., predsjednik Vijeća, Vesna Patrlj, dipl. iur., zamjenica predsjednika Vijeća, Denis Matić, dipl. iur. i mr. sc. Ljiljana Pavlic, članovi Vijeća, sa sjednice 29/2018., održane 14. studenoga 2018., donosi sljedeće

RJEŠENJE

Utvrđuje se da Hrvatski taekwondo savez, sa sjedištem u Zagrebu, Trg Krešimira Čosića 11, slanjem dopisa od 24. veljače 2017. svojim članicama, kojim ih obavještava i obvezuje da ne ulaze u poslovni odnos s poduzetnikom LMK International d.o.o., sa sjedištem u Zagrebu, Hribarov prilaz 3, nije spriječio, ograničio ili narušio tržišno natjecanje zlouporabom vladajućeg položaja na mjerodavnom tržištu organizacije taekwondo natjecanja u smislu članka 13. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja.

Obrazloženje

1. Inicijativa za pokretanje postupka

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: Agencija) zaprimila je 8. ožujka 2017., u smislu članka 37. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja („Narodne novine“, br. 79/09 i 80/13, dalje: ZZTN), inicijativu poduzetnika LMK International d.o.o., sa sjedištem u Zagrebu, Hribarov prilaz 3, zastupanog po odvjetnicima iz odvjetničkog društva [...] (dalje: LMK i/ili podnositelj inicijative), za pokretanje postupka utvrđivanja narušavanja tržišnog natjecanja zlouporabom vladajućeg položaja u smislu članka 38. stavka 1. i 3. te članka 39., a primjenom članka 13. ZZTN-a, protiv Hrvatskog taekwondo saveza, sa sjedištem u Zagrebu, Trg Krešimira Čosića 11, koji zastupa Anto Nobile, predsjednik (dalje: HTS).

U podnesenoj se inicijativi u bitnome navodi da je HTS 24. veljače 2017. svojim članicama poslao dopis u kojem ih obavještava i nalaže da ne smiju ulaziti u poslovne odnose s LMK-om zbog navodnog postojanja nepodmirenih obveza LMK-a prema HTS-u. Navedeni je dopis objavljen i na mrežnim stranicama HTS-a.

Prema navodima podnositelja inicijative, HTS je nacionalni sportski savez u taekwondo sportu u koji se udružuju taekwondo udruge i taekwondo sportski savezi županija i grada Zagreba u Republici Hrvatskoj. HTS je član Hrvatskog olimpijskog odbora i Europske taekwondo unije i Svjetske taekwondo federacije. HTS predstavlja krovno udruženje taekwondo sporta u Republici Hrvatskoj. Sve pravne i fizičke osobe koje žele sudjelovati u sustavu natjecanja u Republici Hrvatskoj u taekwondou, kao i ostvariti pravo na sudjelovanje u međunarodnim natjecanjima, uključujući i Olimpijske igre, mogu to učiniti isključivo kroz sudjelovanje na natjecanjima u organizaciji HTS-a i dužne su postupati po odlukama HTS-a.

Slijedom navedenog, podnositelj inicijative smatra da se HTS nalazi u vladajućem položaju na području taekwondo sporta u Republici Hrvatskoj.

LMK je jedan od distributera sportske opreme i odjeće na tržištu Republike Hrvatske, u što je uključena i sportska oprema i odjeća za taekwondo. Navode iz dopisa HTS-a o postojanju njegovih nepodmirenih obveza prema HTS-u podnositelj inicijative odbacuje kao netočne i irelevantne, pri čemu ističe kako nikada nije zaprimljen nikakav račun ili bilo kakva druga dokumentirana obavijest o postojanju dospjelih, a nepodmirenih obveza. Također ne postoji nikakav ugovor ili poslovni odnos na temelju kojeg bi HTS teretio LMK. Navedeno je iskorišteno isključivo kao izgovor kako bi se pokušalo opravdati isključenje jednog poduzetnika s tržišta, a u korist drugih poduzetnika, konkurenata povezanih s HTS-om. S tim u vezi, podnositelj inicijative naveo je poduzetnika Budo sport d.o.o., sa sjedištem u Zagrebu, Keseri 4/F (dalje: Budo sport) koji je njegov izravni konkurent na tržištu distribucije, prodaje i iznajmljivanja sportske opreme za taekwondo, a čiji je osnivač jedan od članova upravnog odbora HTS-a.

Opisanim postupanjem, navodi LMK, iz tržišne je utakmice eliminiran jedan od konkurenta poduzetnika Budo sport, čime je oštećen kako LMK, tako i potrošači budući da mnogi članovi HTS-a uspješno surađuju s poduzetnikom LMK, a postupanjem HTS-a to više ne bi smjeli, s obzirom na položaj HTS-a kao monopolista.

Osim što je predložio pokretanje postupka protiv HTS-a, nalaganje prestanka protupravnog postupanja te izricanje upravno kaznene mjere, podnositelj inicijative predložio je i donošenje privremene mjere sukladno članku 51. ZZTN-a budući da je opisanim postupanjem ugroženo njegovo poslovanje te je isključen sa značajnog dijela tržišta koji čini velik dio njegova prihoda.

2. Stranka u postupku

Hrvatski taekwondo savez upisan je pod registarskim brojem: 00001033 u Registar udruga. Rečena udruga osnovana je s ciljem promicanja, razvitka i unapređivanje taekwondo sporta u Republici Hrvatskoj, postizanja vrhunskih sportskih i organizacijskih uspjeha i priznanja na međunarodnim i domaćim natjecanjima, kao i kadrovskih promocija pred Hrvatskim olimpijskim odborom i drugim sportskim udruženjima u Republici Hrvatskoj te organizacijama i udruženjima taekwondo sporta na međunarodnoj sceni.

Osobe ovlaštene za zastupanje su: Anto Nobile, predsjednik i Ivan Radoš, glavni tajnik.

3. Primijenjeni propisi

Agencija je u ovom predmetu primijenila odredbe ZZTN-a, Uredbe o načinu i kriterijima utvrđivanja mjerodavnog tržišta („Narodne novine“, br. 9/11; dalje: Uredba o mjerodavnom tržištu) te odredbe Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“, br. 47/09; dalje: ZUP), sukladno članku 3. stavku 1. ZUP-a i članku 35. stavka 1. ZZTN-a.

Uz navedeno, Agencija je izvršila uvid i u odredbe zakona odnosno na temelju zakona donesenih propisa koji su u promatranom razdoblju uređivali predmetnu materiju: Zakon o sportu („Narodne novine“, br. 71/06, 150/08, 124/10, 124/11, 86/12, 94/13, 85/15 i 19/16; dalje:

Zakon o sportu), Statut Hrvatskog taekwondo saveza (dalje: Statut HTS-a), Natjecateljski pravilnik Hrvatskog taekwondo saveza (dalje: Natjecateljski pravilnik) te Stegovni pravilnik.

4. Prethodno ispitivanje stanja na mjerodavnom tržištu

Na temelju predmetne inicijative, kako bi utvrdila sve činjenične i pravne okolnosti u svrhu utvrđivanja ima li u konkretnom slučaju uvjeta za pokretanje postupka utvrđivanja sprječavanja, ograničavanja ili narušavanja tržišnog natjecanja sukladno odredbama članka 38., stavka 1. i stavka 3. te članka 39. ZZTN-a, a vezano uz primjenu članka 13. ZZTN-a koji uređuje zlouporabe vladajućeg položaja poduzetnika, Agencija je u okviru svoje nadležnosti iz članka 32., točke 1. a) i b) ZZTN-a, 13. ožujka 2017. zatražila očitovanje od HTS-a, te 5. travnja i 28. travnja 2017. dodatna očitovanja od podnositelja inicijative.

4.1. Očitovanje Hrvatskog taekwondo saveza

HTS se očitovao Agenciji podneskom zaprimljenim 31. ožujka 2017. u kojem u bitnome navodi kako je HTS neprofitna pravna osoba koja okuplja klubove, samostalne autonomne udruge s pravnom osobnošću koje imaju pravo odlučivanja iz svog djelokruga rada.

Kod organizacije taekwondo natjecanja HTS posuđuje tatami (plastične podove na kojima se vode borbe) i elektronske oklope karakteristične samo za taekwondo.

HTS navodi da je za taekwondo natjecanje Croatia Open 2016. dao mogućnost LMK-u da na navedenom natjecanju prodaje svoju opremu u prostorijama sportske dvorane Arena Zagreb, za cijenu od [...] kuna, što je LMK prihvatio i postavio svoj štand u Areni Zagreb, no kada mu je HTS ispostavio račun za navedenu uslugu LMK se oglasio te ga nije platio.

Nadalje, HTS navodi kako njegov zahtjev iz dopisa od 24. veljače 2017. ima moralnu a ne pravnu težinu jer su klubovi samostalne pravne osobe koje samostalno organiziraju turnire pa ako bi neki klub postupio suprotno predmetnom zahtjevu HTS ih ne bi mogao spriječiti.

Također, HTS navodi kako organizira samo jedan turnir godišnje od ukupno 41 turnira, dok ostale turnire organiziraju taekwondo klubovi te stoga ne može biti u vladajućem položaju na predmetnom tržištu. Tim više što je najam elektronskih oklopa apsolutno marginalni dio poslovanja LMK-a. Svu ostalu opremu klubovi i sami sportaši kupuju u dućanima neovisno o HTS-u.

Uvjeti pod kojima će prodavati opremu u Areni Zagreb za vrijeme trajanja turnira, navodi HTS, dogovoreni su usmeno. Ispred LMK-a bio je prisutan Domagoj Krznarić, a ispred HTS-a Ivan Radoš, tajnik, i Anto Nobilo, predsjednik.

U očitovanju se pozvao na e-mail od 8. studenog 2016. upućen od strane zaposlenice HTS-a prema poduzetniku LMK iz kojeg je razvidno da je poduzetniku LMK dostavljen račun za korištenje prostora za 22. Zagreb Open.

Također se u očitovanju navodi kako se na temelju usmenog dogovora između Domagoja Krznarića i tajnika HTS-a Ivana Radoša Domagoj Krznarić obvezao da će [...] kuna uplatiti na račun HTS-a u petak prije ulaska u Arenu Zagreb, a [...] kuna u ponedjeljak nakon završetka turnira.

Razlog poziva članstvu da ne surađuju s poduzetnikom LMK, nastavlja HTS, jest da im se ne dogodi kao i HTS-u da budu prevareni. Ponovio je kako klubovi sami organiziraju sve turnire i ne postoji obveza klubova da postupe po traženju HTS-a. Bila je riječ o psihološkom pritisku kako bi dužnik platio dug i kako bi se izbjegla dugotrajna suđenja.

Posebno upitan od strane Agencije da se očituje o prirodni poslovnog odnosa između HTS-a i taekwondo sportskih udruga, klubova i drugih pravnih osoba osnovanih u svrhu sportskog natjecanja u taekwondou, HTS je naveo da klubovi organiziraju sva natjecanja, osim Croatia Opena. Svaki klub po svom nahođenju prijavi turnir u terminu koji mu odgovara, a HTS turnire uvrštava u kalendar natjecanja. Nekim od turnira, koji je već prijavljen, HTS daje status prvenstva ili kriterijskog turnira za reprezentaciju ili nacionalnu rang listu. Međutim, organizacija i takvih turnira u potpunosti je u rukama klubova organizatora. Dužnost HTS-a jest imenovati delegata HTS-a koji pazi da se turnir odvija po sportskim pravilima HTS-a i glavnog suca. Ostale suce bira organizator s liste sudaca HTS-a. Nekada HTS financijski pomogne organizatoru Prvenstva Hrvatske.

4.2. Dodatna očitovanja LMK-a

Na zahtjev Agencije, LMK se očitovao u podnesku zaprimljenom 20. travnja 2017., u kojemu je u bitnome naveo kako je netočan navod HTS-a da mu LMK duguje iznos od [...] kuna. S tim u vezi najprije navodi kako LMK nema sklopljen ugovor niti račun izdan od strane HTS-a. Osim toga, LMK nikada nije zaprimio nikakvu pisanu opomenu u svezi s navodnim dugovanjem, nije zaprimio nikakav poziv na plaćanje, kao što nikada nije pokrenut ovršni niti bilo kakav drugi sudski ili izvansudski postupak od strane HTS-a za navodno dugovanje.

U odnosu na navodnu obvezu plaćanja [...] kuna za izlaganje na turniru Croatia Open, LMK navodi kako HTS nikada nije objavio cjenik za korištenje izlagačkog štanda niti je upravni odbor ili neko drugo tijelo HTS-a ikada objavilo bilo kakav pravilnik ili drugi opći akt ili odluku prema kojemu bi bilo koja fizička ili pravna osoba bila u obvezi platiti bilo koji iznos za sudjelovanje na predmetnom turniru.

Prema saznanjima LMK-a, u zadnjih deset godina niti jedna pravna ili fizička osoba nije morala platiti štand HTS-u za izlaganje na Croatia Open turniru, pa tako ni LMK u 2014. godini.

Na kraju, a vezano uz dugovanje, LMK navodi kako sve da i postoji navodni dug od [...] kuna on se ne smije utjerivati putem zlouporabe vladajućeg položaja, isključivanjem navodnog dužnika s mjerodavnog tržišta i zabranom poslovanja svim subjektima s područja taekwondo sporta s LMK-om, odnosno navodni bi se dug mogao i trebao raspraviti i utvrditi isključivo u sudskom (privatno-pravnom) postupku između dva poslovna subjekta.

Nadalje, LMK navodi kako je netočan navod HTS-a o tome da on organizira samo jedan turnir godišnje te da se stoga ne nalazi u vladajućem položaju. S tim u vezi LMK naglašava kako, sukladno odgovarajućim odredbama Zakona o sportu (članak 47.) i po načelu monopolno-hijerarhijskog ustroja sporta, HTS predstavlja krovno udruženje taekwondo sporta u Republici Hrvatskoj. Sve fizičke i pravne osobe koje žele sudjelovati u sustavu natjecanja u Republici Hrvatskoj u taekwondou, kao i ostvariti pravo na sudjelovanje u međunarodnim natjecanjima, uključujući i Olimpijske igre, mogu to učiniti isključivo kroz sudjelovanje na natjecanjima u organizaciji HTS-a i dužne su postupati po odlukama HTS-a. Sukladno članku 12. Statuta Hrvatskog olimpijskog odbora, na nacionalnoj razini može postojati samo jedan savez za svaki pojedini sport koji može biti član Hrvatskog olimpijskog odbora. Osim toga, nesporno je da je HTS organizator Croatia Open G1 turnira, jedinog turnira koji se boduje za Olimpijske igre.

Sljedeći su rang, niži od navedenog turnira, Prvenstva Hrvatske za borbe i posebno za forme i to za različite dobne skupine. Sva ta četiri ili više turnira organizira HTS i to u svojstvu organizatora, što je jasno vidljivo iz poziva koji su javno dostupni na internetu.

U pravitku podneska, LMK je dostavio pozive na seniorska Prvenstva Hrvatske, odnosno Prvenstva Hrvatske za kadete i juniore.

Sljedeći niži rang turnira predstavljaju kriterijski turniri za nacionalnu listu, kojih će se ove godine u Republici Hrvatskoj održati ukupno dvanaest. Svi ti turniri, navodi LMK, kao što je vidljivo iz dopisa HTS-a koji je upućen članicama organizatorima, pod izravnom su kontrolom HTS-a, što je posve razumljivo budući da HTS predstavlja krovno udruženje taekwondo sporta u Republici Hrvatskoj.

Također, iz priloženih dopisa upućenih od strane HTS-a klubovima organizatorima turnira nedvojbeno proizlaze određene obveze organizatora turnira, uz prijetnju da više neće biti dio nacionalne liste turnira u slučaju nepridržavanja. Tako se, primjerice, kao točka broj jedan navodi da se moraju koristiti usluge g. [...], koji je direktan konkurent poduzetnika LMK jer nudi istu uslugu koju nudi i LMK, a to je vođenje natjecanja uz pomoć specijaliziranog internetskog softvera.

S tim u vezi, u privitku podneska dostavio je dopis od 1. veljače 2017. upućen domaćinima turnira koji idu na Nacionalnu rang listu HTS-a. Zajedničko svim tim turnirima jest da na gotovo niti jednom od njih u posljednjih desetak godina elektronska zaštitna oprema za taekwondo natjecanja nije iznajmljena od LMK-a, a riječ je o najmanje stotinjak turnira. Na velikoj većini tih turnira poduzetniku LMK nije dozvoljen niti bilo kakav marketinški rad. Zajedničko svim tim turnirima jest da se za sve te turnire oprema iznajmljivala od poduzetnika Budo sport i to po cijenama višim od cijena koje je u mogućnosti ponuditi LMK. Za sve te turnire koristila se usluga spomenutog g. [...], dok se svi turniri sufinanciraju iz državnog, gradskog ili sličnih javnih proračuna. Nedvojbeno je da su svi navedeni najvažniji turniri pod ingerencijom HTS-a.

Osim spomenutih turnira, LMK navodi županijska prvenstva, kao što su primjerice prvenstva Zagreba. O važnosti navedenih turnira i utjecaju HTS-a na iste najbolje govori e-mail glavnog tajnika Zagrebačkog taekwondo saveza koji je poslan na adrese tridesetak klubova, članica Zagrebačkog taekwondo saveza, s naznakom „prosljeđujem Vam obavijest HTS i molim da se pridržavate uputa“. U privitku e-maila nalazi se sporni dopis kojim se zabranjuje poslovanje s LMK-om, pri čemu LMK ističe da je predsjednik nadzornog odbora Zagrebačkog taekwondo saveza upravo g. Ivan Radoš, potpisnik dopisa zabrane poslovanja.

Ispod navedenog ranga nalaze se klupski turniri koji su upisani u kalendar HTS-a ali se niti jedan klupski turnir ne može održati bez dozvole HTS-a, bez sudaca HTS-a, bez delegata HTS-a. Prema saznanjima LMK-a, takvih se turnira održalo približno dvadeset u 2016. godini. Svi klubovi organizatori takvih turnira nižeg ranga moraju poslovati s HTS-om, od HTS-a pribavljati odgovarajuće diplome i sl. Također, HTS radi odabir reprezentativaca, odobrava sve trenerske licence te izdaje potvrde na osnovu kojih klubovi dobivaju sredstva od lokalnih općina i županija.

Iz svega navedenog, smatra LMK, proizlazi da je HTS, što izravno, a što neizravno, organizator većeg broja turnira u Republici Hrvatskoj, da djeluje kao organizator najznačajnijih turnira, kao i da ima prevladavajući utjecaj na sve taekwondo turnire u Republici Hrvatskoj, bez obzira na rang i značaj turnira. Sve navedeno u skladu je s vladajućim položajem HTS-a kao nacionalnog sportskog saveza za taekwondo te člana Hrvatskog olimpijskog odbora, Europske taekwondo unije i Svjetske taekwondo federacije.

Nadalje je vezano uz navode HTS-a naveo kako su netočne njegove tvrdnje da je g. Domagoj Krznarić izjavio da nema dovoljno opreme da pokrije Croatia Open. Navedeno proizlazi iz pisane ponude koja je poslana preporučeno poštom na adresu HTS-a, iz koje je razvidno da se nude sve navedene stavke i to po nižim cijenama od konkurenata.

Također, navodi kako je netočna tvrdnja HTS-a da postoje dva proizvođača elektronike podobne za organizaciju natjecanja i da LMK predstavlja samo jednog od njih. Iz ponude koja je poslana na natječaj jasno je da LMK može ponuditi opremu oba proizvođača, pri čemu je

neispravno tražiti određenu vrstu opreme, odnosno opremu određenog proizvođača ako je ona istovrijedna.

Nadalje, navodi kako je netočno da se LMK oglašio na zahtjeve HTS-a za plaćanjem. Upravo suprotno, LMK je bio taj koji je u nekoliko navrata molio sastanak i upozoravao na niz nepravilnosti koje su se događale na Croatia Open turniru, ali su se odgovorne osobe HTS-a, g. Anto Nobile i g. Ivan Radoš, oglašili na dopise i pozive na sastanak.

Također, navodi kako je netočan navod da LMK ne zadovoljava uvjete za izlazak na javne natječaje bilo kakvog tipa. Upravno suprotno, Budo sport ne smije sudjelovati na bilo kakvom javnom natječaju vezanom uz HTS zbog toga što je član upravnog odbora HTS-a ujedno i vlasnik poduzetnika Budo sport, praktično jedinog poduzetnika kojem je dopušteno poslovati s HTS-om posljednjih godina na području pružanja usluga iznajmljivanja sustava elektronske zaštitne opreme.

LMK navodi kako djeluje na tržištu prodaje taekwondo opreme u Republici Hrvatskoj, međutim u svezi s podnesenom inicijativom treba razlikovati prodaju opreme za taekwondo od usluge iznajmljivanja sustava elektronske zaštitne opreme za taekwondo natjecanja, koja je prema stajalištu podnositelja inicijative ključna za donošenje odluke u ovom predmetu.

Nadalje, LMK ističe kako prodaje gotovo svu potrebnu opremu za taekwondo, uključujući kacige, oklope, štitnike i slično. Stoga je predmetnom zabranom LMK isključen s tržišta prodaje taekwondo klubovima u Republici Hrvatskoj, odnosno na taekwondo natjecanjima, te mu je u cijelosti onemogućeno marketinško djelovanje ključno za razvijanje tržišta prodaje među populacijom koja dominantno kupuje taekwondo opremu.

U pogledu usluge iznajmljivanja sustava elektronske zaštitne opreme, mjerodavno bi tržište u proizvodnom smislu bilo distribucija i iznajmljivanje opreme za organizaciju taekwondo natjecanja. Radi se o tzv. elektronskoj PSS opremi koju sačinjavaju elektronske kacige, elektronski oklopi, sudačke palice za suce i prijammici za primanje signala.

Tržište pružanja usluga putem PSS opreme postoji kao zaseban tržišni segment, što je vidljivo i na stranicama Svjetske taekwondo federacije, koja PSS opremu promatra zasebno i propisuje da se dva proizvođača PSS opreme mogu koristiti za tu svrhu (Daedo i KP&P).

U tom smislu postoji i tržište takve opreme jer se radi o proizvodima nezamjenjivim s bilo kojim drugim proizvodima za svrhu organizacije taekwondo natjecanja. Ta se oprema iznajmljuje jer je preskupa da bi je bilo koji organizator taekwondo turnira mogao kupiti samostalno te je gotovo nemoguće nabaviti tu opremu na slobodnom tržištu budući da je proizvođač ne želi prodavati slobodno na tržištu.

LMK zaključuje kako je nesporno da na tržištu Republike Hrvatske postoje samo dva poduzetnika koji pružaju uslugu iznajmljivanja navedene opreme, ali samo Budo sport ima pravo na distribuciju te opreme budući da je proizvođač Daedo zabranio LMK-u distribuciju, ali i nabavu robe od strane ovlaštenih distributera.

Slijedom navedenog, smatra LMK, krajnji korisnici, potrošači, onemogućeni su odabrati onaj proizvod koji odgovara njihovim potrebama te su vezani uz proizvode koje plasira Budo sport. Primjerice, na ključnim turnirima prodaje se dodatna oprema za natjecatelje u obliku štitnika za stopala s instaliranim magnetima, koji su obavezni upravo za taj model opreme. Tržište nabave tih proizvoda zatvoreno je, tako da je potrošaču gotovo nemoguće kupiti te proizvode bez poduzetnika Budo sport, a sve na temelju odluka HTS-a. Tako, na primjer, na svim turnirima na kojima je odabrana Daedo PSS oprema, svaki natjecatelj mora kupiti upravo taj model elektronskih štitnika za stopala jer mu u suprotnom elektronski sustav neće registrirati udarac pa uopće ne može nastupiti, pri čemu je cijena jednog štitnika 60 eura.

Slijedom navedenog, smatra LMK, ograničavanjem pružanja usluge iznajmljivanja sustava elektronske zaštitne opreme, kao i zabranama obavljanja marketinških aktivnosti na taekwondo turnirima, isključen je s relevantnih mjerodavnih tržišta.

Zaključno, navodi kako su mu nakon dopisa HTS-a od 24. veljače 2017. u vrlo kratkom vremenu poslovnu suradnju otkazali gotovo svi organizatori taekwondo turnira s kojima je trebao poslovati u ožujku, a svoje su otkazivanje najavili i svi ostali organizatori nadolazećih turnira koji su poslovali s njime.

Na zahtjev Agencije, LMK se očitovao i u podnesku zaprimljenom 15. svibnja 2017. u kojemu je naveo kako ne raspolaže pisanim dokazima o otkazivanju suradnje, što se može objasniti položajem HTS-a u odnosu na klubove organizatore. Međutim iz podataka koje je dostavio može se zaključiti da je suradnja s određenim organizatorima postojala 2015. i 2016., za razliku od 2017. godine. Vezano uz prekid suradnje, naveo je taekwondo klubove i osobe iz tih klubova s kojima je komunicirao.

Na poseban upit Agencije, odgovorio je kako su ovlaštteni distributeri Daedo opreme za Republiku Hrvatsku poduzetnik Budo sport te poduzetnik Euroasia d.o.o., sa sjedištem u Zagrebu, Vankina 18 (dalje: Euroasia) Suradnja s poduzetnikom Budo sport pokušana je, no nije ju bilo moguće ostvariti dijelom i iz razloga zbog kojih je podnesena predmetna inicijativa. S poduzetnikom Euroasia podnositelj inicijative imao je kvalitetnu suradnju koja je pružala određene poslovne rezultate. Prema saznanjima LMK-a, proizvođač opreme Daedo zabranio je Euroasiji suradnju s njime jer je LMK, prema njegovim riječima, pružao jako povoljne uvjete krajnjim korisnicima. Kako dalje navodi, Euroasia mu nije otkazala suradnju, što je dovelo do otkaza suradnje Euroasiji od strane proizvođača PSS opreme.

Vezano uz PSS opremu dobavljača Adidas KP&P, LMK navodi kako ju je kupio izravno od proizvođača iz Republike Koreje. Također je određeno vrijeme u Republici Hrvatskoj bio ovlaštteni distributer te opreme, ali kako zbog opisanih tržišnih uvjeta nije napravljen nikakav značajni poslovni napredak, unatoč povoljnijim cijenama, poslovna je suradnja prekinuta.

Kao dodatan dokaz vladajućeg položaja HTS-a, LMK je u privitku podneska zaprimljenog 22. svibnja 2017. dostavio odluku Upravnog odbora HTS-a u kojoj se u točki 5. navodi da je HTS nadležan za sve aktivnosti taekwondo sporta u Hrvatskoj, pa tako i u para-disciplinama.

5. Postupak utvrđivanja sprječavanja, ograničavanja ili narušavanja tržišnog natjecanja zlouporabom vladajućeg položaja

Na temelju podataka i dokumentacije koje je prikupila tijekom prethodnog ispitivanja stanja na mjerodavnom tržištu, Agencija je zaključkom od 13. lipnja 2017., na temelju članka 30. točke 2., članka 31., članka 38. stavka 1. i 3., članka 39. ZZTN-a, u svezi s člankom 13. ZZTN-a, pokrenula postupak po službenoj dužnosti protiv HTS-a radi utvrđivanja sprječavanja, ograničavanja ili narušavanja tržišnog natjecanja zlouporabom vladajućeg položaja na mjerodavnom tržištu organizacije taekwondo natjecanja na području Republike Hrvatske.

Postupak je pokrenut radi utvrđivanja predstavlja li slanje dopisa od strane HTS-a 24. veljače 2017. svojim članicama, putem kojeg ih obavještava i obvezuje da ne ulaze u poslovni odnos s poduzetnikom LMK, zlouporabu vladajućeg položaja.

Predmetnim zaključkom Agencija je od HTS-a zatražila očitovanje i podatke o tome koliko je ukupno taekwondo natjecanja održano u 2017. u Republici Hrvatskoj, s naznakom datuma, naziva i organizatora natjecanja, kao i poduzetnika koji je iznajmio elektronsku zaštitnu opremu za ta natjecanja, podatke o tome koliko se još natjecanja planira održati u 2017., sukladno kalendaru HTS-a, te druge podatke i dokumentaciju koji mogu pridonijeti utvrđivanju činjeničnog stanja u postupku.

5.1. Odgovor HTS-a na zaključak o pokretanju postupka

Agencija je 11. kolovoza 2017. zaprimila podnesak HTS-a vezano uz zaključak o pokretanju postupka. U rečenom se podnesku HTS u bitnome očitovao kako u skladu s Natjecateljskim pravilnikom HTS-a i dugogodišnjom praksom treba razlikovati obveze domaćina i organizatora prvenstva. Navodi da domaćin brine za takozvanu logistiku, dvoranu i opremu dvorane, u što spada i elektronska oprema. Prihod od natjecanja u vidu kotizacije pripada domaćinu, koji iz tih sredstava plaća sve troškove natjecanja, uključujući i najam opreme, slijedom čega domaćin i bira najam opreme.

HTS dalje navodi kako je netočna tvrdnja da samo dva dobavljača posjeduju elektronsku opremu te navodi kako ju posjeduje niz klubova u Hrvatskoj. Također, HTS navodi kako je netočna teza da sva taekwondo natjecanja u Hrvatskoj moraju biti odobrena od HTS-a i uvrštena u kalendar natjecanja HTS-a i da su klubovi zbog toga ovisni o HTS-u. HTS navodi kako postoji niz taekwondo natjecanja koja nisu dio službenog kalendara natjecanja te kako ih je u 2016. bilo oko 15. Osim toga, prema HTS-u, niz klubova djeluje izvan HTS-a i organiziraju svoja natjecanja pa stoga nije točna teza da klubovi bez HTS-a uopće ne mogu djelovati na tržištu.

Nadalje, HTS navodi kako je pogrešna teza da su klubovi u podređenom položaju prema HTS-u, već da HTS jesu klubovi koji biraju organe HTS-a i na skupštini donose pravilnike kojih će se pridržavati. Klubovi su temelj, a HTS su izabrani predstavnici klubova.

Dodatno, HTS navodi kako treba odijeliti njegovu ulogu u unapređenju i organizaciji sporta od izvršne poslovne organizacije natjecanja. Svaki organizator samostalno, po svom nahođenju, organizira logistiku potrebnu za natjecanje te je u tome autonoman, a HTS nema alate kojim bi prisilio domaćina da izabere određenog dobavljača opreme. Kao primjer, HTS navodi kako je u trenutku dostave ovog očitovanja podnositelj inicijative sklopio dogovor s domaćinom i organizatorom natjecanja „Jastrebo Open“ u Zagrebu o najmu elektronske zaštitne opreme.

HTS je u privitku predmetnog očitovanja dostavio popis svih turnira održanih od siječnja do lipnja 2017. u Republici Hrvatskoj. Prema podacima HTS-a, održana su 24 taekwondo turnira u navedenom razdoblju te je na 22 turnira poduzetnik Budo sport iznajmio elektronsku zaštitnu opremu, na jednom turniru podnositelj inicijative te na jednom turniru [...].

5.2. Dodatno očitovanje HTS-a

Agencija je 18. rujna 2017. zatražila dodatno očitovanje od HTS-a. S obzirom na to da se HTS nije očitovao u zadanom roku, Agencija je požurnicom 31. listopada 2017. ponovno zatražila očitovanje od HTS-a.

HTS se očitovao podneskom zaprimljenim u Agenciji 24. studenog 2017., u kojem u bitnome navodi kako šest taekwondo klubova, prema njegovom saznanju, posjeduje vlastitu elektronsku zaštitnu opremu. Riječ je o sljedećim klubovima: [...].

HTS navodi kako je moguće da drugi klubovi, ali i pojedinci, imaju elektronsku zaštitnu opremu, ali da on o tome nema saznanja jer ne vodi evidenciju. Dodatno navodi kako, pored turnira koje uvrštava u službeni kalendar natjecanja, postoje i prateći turniri koje HTS samo tehnički evidentira ako to organizator želi.

Nadalje, HTS navodi kako svaki klub unutar HTS-a može organizirati bilo koji turnir izvan kalendara natjecanja te se obično radi o prigodnim turnirima povodom dana općine, škole i slično. HTS dalje navodi kako županijski taekwondo savezi organiziraju svoja redovna natjecanja i oni imaju svoj kalendar natjecanja te ne ulaze u kalendar natjecanja HTS-a. Kao primjer navodi grad Zagreb i sljedeće turnire: prvenstvo Zagreba za kadete, prvenstvo Zagreba

za juniore, prvenstvo Zagreba za seniore, prvenstvo Zagreba za tehničke discipline i prvenstvo osnovnih škola Zagreba.

Pored toga, HTS navodi kako postoje savezi i klubovi koji nisu članovi HTS-a, a bave se taekwondo sportom i organiziraju natjecanja. Iako nema evidenciju takvih natjecanja, navodi primjer Hrvatskog Para taekwondo saveza, sa sjedištem u Zagrebu, Strojarska 10 (dalje: Para TKD savez) sa svojim članicama. Naveo je i niz klubova koji nisu njegovi članovi.

Također, HTS navodi kako rezultati natjecanja koja nisu dio njegovog Kalendara natjecanja ne ulaze u nacionalnu rang listu. Pri tome navodi kako je nacionalna rang lista samo interni dodatni stimulans za kadete i juniore te kako, primjerice, seniori HTS-a nemaju nacionalnu rang listu. Većina turnira za kadete i juniore ne boduje se za nacionalnu rang listu.

HTS dalje navodi kako je ključan razlog zbog kojeg se organizatori odlučuju za najam elektronskih zaštitnih oklopa od određenog dobavljača taj što u svijetu postoje dva sustava. Najveći se broj turnira u Europi održava na Daedo opremi, za koju su nanožnice koje kupuju sportaši jeftinije od konkurencije. Zbog tih razloga u pravilu se iznajmljuje Daedo oprema, odnosno dobavljač koji osigurava tu opremu.

5.3. Očitovanja taekwondo klubova

Agencija je 18. rujna 2017. zatražila očitovanje od dvanaest taekwondo klubova, članova HTS-a, koji su prema saznanjima Agencije organizirali taekwondo natjecanja u razdoblju nakon 24. veljače 2017., odnosno nakon slanja dopisa od strane HTS-a prema svojim članicama u kojem ih obavještava da ne ulaze u poslovni odnos s podnositeljem inicijative.

Riječ je o sljedećim klubovima: [...].

U predmetnim dopisima, Agencija je, između ostalog, zatražila očitovanje o tome djeluju li taekwondo klubovi samostalno prilikom organizacije natjecanja, jesu li se pridržavali uputa iz dopisa HTS-a od 24. veljače 2017., posjeduju li vlastitu elektronsku zaštitnu opremu, odlučuju li sami o tome s kojim će distributerom surađivati prilikom najma elektronske zaštitne opreme te koji sve poduzetnici na području Republike Hrvatske iznajmljuju elektronsku zaštitnu opremu.

Agencija je u razdoblju od 28. rujna 2017. do 28. veljače 2018. zaprimila očitovanja od svih navedenih poduzetnika.

Vezano uz poduzetnike koji iznajmljuju elektronsku zaštitnu opremu, deset taekwondo klubova navelo je kako je predmetnu opremu moguće unajmiti od dva poduzetnika u Republici Hrvatskoj, poduzetnika Budo sport i LMK-a.

TKD [...] naveo je samo poduzetnika LMK, ali s obzirom na to da je [...], prema podacima dostavljenim od strane HTS-a, prilikom organizacije taekwondo turnira pod nazivom [...] koristio usluge najma elektronske zaštitne opreme od poduzetnika Budo sport, razvidno je kako je upoznat i s djelovanjem navedenog poduzetnika. [...] navodi kako je zadovoljan suradnjom s poduzetnikom Budo sport te se stoga nije ni informirao o ostalim poduzetnicima.

Od svih taekwondo klubova koji su se očitovali Agenciji, samo dva posjeduju vlastitu elektronsku zaštitnu opremu, dok ju preostalih deset unajmljuje. Radi se o [...], koji navodi kako posjeduje vlastitu elektronsku zaštitnu opremu te ju koristi za manja natjecanja pod njegovom organizacijom. [...] također navodi kako posjeduje vlastitu elektronsku zaštitnu opremu, ali se za organizaciju natjecanja koristi isključivo unajmljenom opremom.

5.3.1. Postupanje klubova po dopisu HTS-a od 24. veljače 2017.

Vezano uz upite Agencije o tome jesu li se pridržavali dopisa HTS-a od 24. veljače 2017., kojim ih obavještava da ne ulaze u poslovni odnos s poduzetnikom LMK prilikom organizacije taekwondo turnira, pet se klubova očitovalo da su se pridržavali navedenog dopisa.

TKD [...] navodi kako se pridržavao uputa HTS-a iz predmetnog dopisa i kako je elektronsku opremu Daedo za potrebe organiziranja kriterijskog turnira, točnije turnira [...], unajmio od Budo sporta, dok je tatami ploče već kupio prije samog natjecanja od LMK-a te ga HTS glede tatami ploča nije uvjetovao. Prilikom organiziranja turnira [...], koji nije kriterijski turnir, koristio je uslugu najma od poduzetnika LMK.

[...] navodi kako je kao punopravni član HTS-a bio primoran pridržavati se predmetnog dopisa te kako je istim dopisom bio upućen da ne smije koristiti usluge najma od poduzetnika LMK.

TKD [...] navodi kako je postupio po predmetnom dopisu HTS-a te kako je do ove godine surađivao s poduzetnikom LMK, koji je nakon što ga je TKD [...] upoznao s dopisom HTS-a shvatio o čemu se radi i odustao od suradnje za ovu godinu.

TKD [...] navodi kako je se pridržavao uputa HTS-a iz predmetnog dopisa te stoga nije angažirao LMK za najam opreme i slično.

TKD [...] navodi kako do sada nije ulazio u poslovni odnos s LMK-om te shodno tome nije smatrao potrebnim držati se uputa HTS-a iz predmetnog dopisa, niti je donosio bilo kakve odluke ili preporuke vezano za predmetnu uputu. Vezano uz najam elektronske zaštitne opreme, navodi kako samostalno odlučuje koju će marku elektronske zaštitne opreme koristiti kao i od kojeg će je distributera nabaviti.

TKD [...] navodi kako, budući da turnir koji je organizirao [...] nije kriterijski turnir za juniore i kadete, odnosno nije bio turnir od nacionalnog značaja, nije bio u obvezi pridržavati se uputa HTS-a iz predmetnog dopisa. Nadalje, navodi da je za predmetni turnir kontaktirao i LMK vezano uz najam elektronske zaštitne opreme, međutim isti mu nije na vrijeme dostavio ponudu kako bi se mogao na vrijeme prijaviti na javni poziv za sufinanciranje projekata za obilježavanje [...] koji je raspisao [...]. TKD [...] navodi kako je bitno napomenuti da je s pojavljivanjem na tržištu poduzetnika LMK, kao konkurencije Budo sporta, za održavanje turnira u 2014. zbog niže cijene najma koristio usluge LMK-a te je isto ponovio i u 2015. godini. U 2016. termin njegovog turnira podudarao se s terminom turnira [...], a na oba je turnira LMK trebao pružiti uslugu najma elektronske zaštitne opreme. Kako LMK nije imao dovoljno opreme ni ljudstva da pokrije oba turnira, koristio je usluge Budo sporta jer je LMK odabrao opskrbljivati drugi turnir.

TKD [...] navodi da u jednakoj mjeri surađuje s poduzetnicima LMK i Budo sport, kako u nabavi taekwondo opreme tako i u organizaciji natjecanja, te da nije ugovorno vezan niti s jednim poduzetnikom pa stoga smatra da ima pravo slobodno odlučivati s kim će surađivati. Shodno tome, odluka o tome s kim će surađivati u organizaciji [...] donesena je u 11. mjesecu 2016. na skupštini kluba te nema veze s uputama HTS-a iz dopisa od 24. veljače 2017. TKD [...] dodaje kako se odlučio za Budo sport jer mu je u ponudi uključio dovoz i slaganje tatami borilišta, kao i cijenu tehničara na laptopima, što LMK prethodnih godina kada su surađivali nije nudio.

TKD [...] navodi kako se nije pridržavao uputa iz predmetnog dopisa HTS-a jer njegov turnir nije kriterijski niti od nacionalnog značaja te da nije kontaktirao drugog poduzetnika mimo Budo sporta jer već godinama surađuje s njim.

TKD [...] u svom očitovanju navodi kako je smatrao da se uputa iz predmetnog dopisa HTS-a ne odnosi na turnir koje samostalno organizira, jer od dva turnira koja je organizirao u prošloj godini jedan, [...], nije ni kriterijsko natjecanje ni turnir nacionalne liste pa je bio mišljenja da upute iz dopisa nisu primjenjive, dok na drugom natjecanju, [...], kao domaćin nema utjecaj na izbor dobavljača, već opremu plaća i nabavlja HTS. Vezano uz organizaciju turnira [...], TKD [...] navodi kako je kontaktirao LMK te mu je u telefonskom razgovoru rekao kako mu zbog zabrane HTS-a nije u mogućnosti iznajmiti opremu za natjecanje.

TKD [...] navodi kako samostalno bira poslovne partnere, odnosno distributere od kojih će nabaviti opremu, te da poslovni odnos s poduzetnikom LMK nije moguć jer rečeni poduzetnik nije ovlašten distributer Daedo elektronske opreme pa ne želi poslovati s nekim tko radi neovlašteno. Nadalje, navodi kako koristi opremu poduzetnika Budo sport te da nije kontaktirao drugog poduzetnika. Uz to je naveo kako mu nije poznato bavi li se još neki poduzetnik iznajmljivanjem elektronske opreme osim poduzetnika Budo Sport i LMK.

TKD [...] navodi da ga se uputa iz predmetnog dopisa HTS-a nije ticala budući da nikada nije surađivao s LMK-om. Također, navodi da kao dugogodišnji član HTS-a te organizator kako svog taekwondo natjecanja, tako i nekoliko državnih i gradskih natjecanja, nastoji kvalitetno organizirati sva natjecanja te sukladno tome ne mijenja ni suradnike za iznajmljivanje elektronske opreme (Budo sport) ni marku elektronske opreme (Daedo), jer većina natjecatelja u Republici Hrvatskoj posjeduje Daedo elektronske nanožnice pa ne želi stvarati dodatne troškove niti klubovima, a ni pojedinačno natjecateljima koji sudjeluju na turnirima u njegovoj organizaciji.

TKD [...] navodi kako se morao pridržavati uputa iz predmetnog dopisa jer je objavljen na službenim mrežnim stranicama te Facebooku. Nadalje, navodi da iako je prije tog dopisa pet godina surađivao s podnositeljem inicijative i bio zadovoljan s njegovim uvjetima, nakon tog dopisa za svoj je sljedeći turnir postupio prema predmetnom dopisu HTS-a i odabrao poduzetnika Budo sport kao jedino moguće rješenje.

5.3.2. Postupanje klubova prilikom organizacije taekwondo natjecanja

Vezano uz upit Agencije o tome djeluju li samostalno prilikom organizacije taekwondo natjecanja ili moraju surađivati s HTS-om, iz zaprimljenih očitovanja proizlazi kako je određen oblik suradnje s HTS-om nužan, ovisno o vrsti natjecanja. Tako je prilikom organiziranja natjecanja koja se uvrštavaju u službeni kalendar natjecanja HTS-a, kriterijskih turnira te turnira od nacionalnog značaja potrebno surađivati s HTS-om.

TKD [...] u svom očitovanju navodi kako prilikom organizacije taekwondo natjecanja u Republici Hrvatskoj postupa na dva načina, ovisno o vrsti natjecanja. Kao organizator dva turnira, [...] i [...], koji su u kalendaru HTS-a, postupa samostalno, osim u situaciji kada je turnir ujedno i kriterijski za ulazak u kadetsku ili juniorsku reprezentaciju, odnosno kada se turnir boduje za nacionalnu rang listu. Konkretno, u proteklih godinu dana [...] bio je u njegovoj samostalnoj organizaciji, a [...] kao kriterijski turnir za kadetsku reprezentaciju organiziran je u suradnji s HTS-om.

TKD [...] navodi kako taekwondo natjecanja organizira sukladno pravilniku HTS-a o organizaciji natjecanja. HTS-u svake godine plaća naknadu u iznosu 1.000,00 kuna te koristi suce licencirane od strane HTS-a.

TKD [...] navodi kako prilikom organizacije taekwondo natjecanja na području Republike Hrvatske djeluje samostalno. Suradnja s HTS-om odnosi se na izbor licenciranih sudaca HTS-a, koje izabire glavni sudac natjecanja.

TKD [...] navodi kako prilikom organizacije taekwondo natjecanja HTS-u dostavlja prijavu za organizaciju turnira, s datumom održavanja turnira, vrstom natjecanja (borbe, forme) i kategorijama natjecanja. Na temelju prijave HTS sačinjava Kalendar pratećih aktivnosti Saveza. Prilikom organizacije turnira, TKD [...] mora se pridržavati Natjecateljskog pravilnika HTS-a, koji propisuje zadane norme za izabrano natjecanje. Prema Kalendaru pratećih aktivnosti Saveza, Natjecateljska komisija HTS-a daje prijedlog Upravnom odboru HTS-a koji će turniri biti izabrani kao kontrolni turniri HTS-a za kadetski i juniorski uzrast, kao i koji će turniri biti obuhvaćeni za bodovanje sportaša kadetskog i juniorskog uzrasta za Nacionalnu rang listu za tekuću godinu, a Upravni odbor donosi odluku o tome. Za 2017. godinu Upravni odbor HTS-a donio je 30. siječnja odluku po kojoj je, između ostalih, i turnir TKD [...] svrstan u kategoriju turnira za Nacionalnu rang listu za kadetski uzrast.

TKD [...] navodi kako prilikom organizacije taekwondo natjecanja na području Republike Hrvatske postupa na dva načina, ovisno o vrsti natjecanja. U slučaju da organizira natjecanje za koje ne želi da se uvrsti u kalendar HTS-a, postupa potpuno samostalno, dok je za natjecanje za koje želi uvrštavanje u kalendar HTS-a, dužan kao organizator uplatiti HTS-u pristojbu u iznosu od 1.000,00 kuna. Naveo je da od [...] svake godine organizira natjecanje u sklopu obilježavanja [...] koje je svake godine bilo uvršteno u kalendar HTS-a. Ako se radi o državnom prvenstvu ili je natjecanje ujedno i kriterijsko za ulazak u reprezentaciju, odnosno kada se boduje za nacionalnu rang listu, organizira ga u suradnji s HTS-om jer dio troškova organizacije takvih natjecanja snosi HTS.

TKD [...] navodi kako prilikom organizacije taekwondo turnira šest godina kontinuirano djeluje samostalno, dok se suradnja s HTS-om očituje samo u izboru licenciranih sudaca. Prije održavanja natjecanja, dužan je HTS-u prijaviti glavnog suca natjecanja i delegata.

TKD [...] navodi kako prilikom organizacije natjecanja ne mora surađivati s HTS-om, ali da s njim surađuje. Naveo je da prilikom organizacije turnira samostalno donosi odluku o distributeru.

TKD [...] u svom očitovanju navodi kako djeluje samostalno prilikom organizacije natjecanja, osim kod organizacije prvenstava države kada surađuje s HTS-om. Suradnja u tom slučaju uglavnom znači da HTS preuzima neke od troškova natjecanja, kao primjerice najam elektronske opreme na prvenstvima države, gdje HTS plaća opremu i odlučuje o dobavljaču.

TKD [...] očitovao se da prilikom organizacije natjecanja surađuje s HTS-om iako to nije nužno. Kao član HTS-a, prilikom organizacije surađuje na način da je njegov turnir upisan na listu turnira HTS-a te se natjecanje radi prema pravilima HTS-a.

TKD [...] u bitnome navodi da samostalno izabire poslovne partnere te da kao organizator taekwondo natjecanja samostalno bira distributera od kojeg će nabaviti robu. Navodi da kao organizator jedino mora imati suradnju s HTS-om, koji odobrava pozivanje licenciranih sudaca, tj. glavnog suca, delegata HTS-a, koji kontrolira je li sve bilo u skladu s pravilnikom o natjecanju.

TKD [...] očitovao se da prilikom organizacije taekwondo natjecanja na području Republike Hrvatske djeluje potpuno samostalno u donošenju većine odluka, osim u onim stavkama koje su propisane pravilnikom HTS-a, a kojih se moraju ili bi se morali pridržavati svi klubovi, članovi HTS-a.

TKD [...] očitovao se da mora surađivati s HTS-om prilikom organizacije taekwondo natjecanja. Nadalje je naveo kako svi klubovi u Republici Hrvatskoj moraju surađivati s HTS-om po svim pitanjima jer je HTS krovna institucija taekwonda koja ima monopolistički položaj. Također, klubovi kako bi mogli organizirati natjecanja moraju biti članovi HTS-a te moraju svoj turnir na

početku godine prijaviti HTS-u i to platiti. HTS određuje delegata kojeg klub kao organizator mora platiti, dok klubovi moraju koristiti usluge sudačke organizacije.

5.4. Dodatna očitovanja podnositelja inicijative tijekom postupka

U podnesku zaprimljenom 26. lipnja 2017. podnositelj inicijative u bitnome je naveo kako se HTS, kao krovno tijelo taekwondo sporta u Republici Hrvatskoj i kao obveznik primjene Zakona o javnoj nabavi, ne pridržava odredbi predmetnog zakona, a vezano uz obveze HTS-a na objavu plana nabave za proračunsku i poslovnu godinu 2017., odnosno za objavu popisa gospodarskih subjekata s kojima su predstavnici HTS-a, kao naručitelja, u sukobu interesa, a vezano uz što je podnositelj inicijative dostavio Agenciji i presliku mišljenja Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta, KLASA: 406-01/17-02/10, URBROJ: 526-06-02-02/1-17-6.

Dana 2. listopada 2017. Agencija je zaprimila očitovanje podnositelja inicijative, nakon što je zaprimio obavijest o pokretanju postupka protiv HTS-a, u kojem u bitnome navodi kako želi skrenuti pažnju Agenciji na događaj koji se dogodio povodom obavljanja istražnih radnji Agencije u predmetnom postupku, a odnosi se na prijetnje odgovorne osobe u jednom od taekwondo klubova od kojih Agencija prikuplja podatke potrebne za provođenje postupka. S obzirom na to da, prema mišljenju podnositelja inicijative, takav način komunikacije predstavlja nedopušten pritisak na njega od strane osobe povezane s HTS-om, o istome obavještava Agenciju.

Agencija je 29. svibnja 2018. dopisom zatražila dodatno očitovanje od podnositelja inicijative o tome je li podmirio dug prema HTS-u, za koji HTS tvrdi da postoji, o tome kakav je trenutni poslovni odnos njega i HTS-a te o broju taekwondo natjecanja na kojima je iznajmljivao svoju elektronsku zaštitnu opremu od 1. lipnja 2017.

Podnositelj inicijative očitovao se u podnesku zaprimljenom 12. lipnja 2018., u kojem navodi kako je njegovo stajalište i dalje kako dug prema HTS-u nije postojao te kako je riječ o dugu koji je u cijelosti izmišljen da bi se stvorila izlika za njegovo isključivanje s tržišta, a sve kako bi se svi poslovi mogli dodjeljivati poduzetniku Budo sport. Nadalje, podnositelj inicijative navodi kako je, s obzirom na to da u tijeku postupka nije donesena nikakva privremena mjera koja bi zaštitila njegovo poslovanje, HTS ne samo nastavio sa starom politikom dodjeljivanja poslova i suzbijanja konkurencije na protuzakonit način, već je i vršio različite pritiske na poslovanje podnositelja inicijative. Sve navedeno rezultiralo je gubitkom gotovo svih poslova s taekwondo klubovima. Osim prema kupcima, HTS je pristupao i dobavljačima podnositelja inicijative predlažući im da poslovanje prebace na Budo sport.

U nedostatku boljih rješenja, LMK navodi kako je radi održanja poslovanja 7. lipnja 2017. uplatio HTS-u [...] kuna, no ističe kako predmetna uplata ne znači priznanje postojanja duga već predstavlja uplatu izvršenu pod pritiskom te se u tom smislu smatra oštećenim najmanje za taj iznos, pri čemu zadržava pravo na zahtijevanje povrata tog iznosa nakon što Agencija utvrdi postojanje zlouporabe vladajućeg položaja.

LMK ističe kako upravo traženje [...] kuna na ime nepostojećeg duga predstavlja dokaz da je taj izmišljeni dug bio izlika za donošenje odluke HTS-a da se zabrani taekwondo klubovima ulaženje u poslovni odnos s podnositeljem inicijative. Naime, LMK navodi da nakon što je HTS zaprimio uplatu nije objavljen nikakav dopis kojim bi se na bilo koji način opozvala predmetna zabrana. Jednako tako, HTS nije počeo provoditi postupke javne nabave već je nastavljeno s praksom dodjeljivanja svih poslova poduzetniku Budo sport i s praksom zabranjivanja taekwondo klubovima da rade s njime, odnosno vršenjem pritiska prema kupcima LMK-a, pri čemu ističe kako je o potrebi provođenja određenih radnji u postupku javne nabave HTS upozoren i od strane tijela nadležnih za pitanje javne nabave.

Nadalje, LMK navodi kako u odnosu njega i HTS-a nema nikakvih promjena te su poslovni odnosi nepostojeći. Ističe kako od HTS-a nije dobio odgovarajuću priliku konkurirati niti za jedan turnir, nije zatražena niti jedna ponuda za pozivne natječaje, a klubovima se i dalje prijeti i preporučuje da ne rade s njime, pri čemu ih se tjera da za istu ili istovrsnu uslugu konkurenata izdvoje značajnija sredstva iako bi od LMK-a mogli dobiti povoljnije ponude.

Štoviše, naglašava podnositelj inicijative, HTS i dalje ne provodi postupak javne nabave, što niti ne smatra čudnim s obzirom na to da je član upravnog odbora HTS-a i dopredsjednik Zagrebačkog taekwondo saveza vlasnik poduzetnika Budo sport i Budo fighter d.o.o., sa sjedištem u Zagrebu, Lanište 3 A (dalje: Budo fighter) te ujedno i prvi čovjek natjecateljske komisije HTS-a. LMK smatra da to znači da ta osoba odlučuje o dodjeli natjecanja, pri čemu se na svakom od tih natjecanja moraju koristiti usluge navedenih povezanih društava, što predstavlja evidentan sukob interesa.

Što se tiče upita o natjecanjima na kojima je iznajmljivao svoju opremu, LMK navodi kako za turnire G1, prvenstva Hrvatske i kriterijske turnire nije iznajmljivao opremu te, štoviše, da nije smio ni konkurirati za iznajmljivanje opreme, niti je dopuštena promocija njegovih proizvoda na tim turnirima. Dodatno, navodi kako su, prema njemu dostupnim podacima i saznanjima, opremu za sve navedene turnire organizatori morali unajmiti od poduzetnika Budo sport ili Budo fighter, koji su u vlasništvu osobe koja je ujedno član upravnog odbora HTS-a, dopredsjednik Zagrebačkog taekwondo saveza i član natjecateljske komisije.

Primjerice, podnositelj inicijative navodi kako se iz razgovora s predstavnikom TKD-a [...] koji je ranije bio korisnik njegovih usluga može saznati da je morao odabrati ponudu konkurenata za kriterijski turnir u njegovoj organizaciji, čak štoviše da je ucijenjen da LMK-u ne smije pružiti mogućnost promocije jer će u tom slučaju morati platiti i ekstra penale u iznosu od nekoliko tisuća kuna. Također, obavljani su razgovori i s predstavnikom TKD-a [...] koji je također iznio identičan problem.

Što se prijateljskih turnira tiče, naveo je da je odrađeno nekoliko turnira, što predstavlja zanemariv broj u odnosu na prethodne godine i, što je osobito važno, nedostatan broj za održavanje te djelatnosti.

Zaključno, LMK ističe kako se njegovo poslovanje iznajmljivanja opreme za taekwondo natjecanja nalazi pred gašenjem jer je nemoguće pribaviti nove poslove te nije moguće niti konkurirati za turnire, što posljedično znači da se ne može niti financirati tim ljudi koji bi te poslove obavljao.

Nadalje, navodi kako mu je protuzakonito onemogućena odnosno otežana i nabava odgovarajuće opreme, o čemu je Agencija ranije također obaviještena.

Agencija je 24. rujna 2018. zaprimila dodatno očitovanje podnositelja inicijative u kojem u bitnome navodi kako iz dosadašnjeg tijeka postupka ne bi trebalo biti sporno da se HTS kao krovno sportsko udruženje nalazi u statusu monopolista, odnosno po definiciji vladajućeg poduzetnika na području taekwondo sporta u Republici Hrvatskoj.

Podnositelj inicijative dalje navodi kako u tom smislu dostavlja i dodatan dokaz u vidu natječaja za najam od 17. rujna 2018., iz kojega je vidljivo da HTS za najam traži isključivo PSS opremu proizvođača Daedo, iako Svjetska taekwondo federacija propisuje da se dva proizvođača PSS opreme mogu koristiti za tu svrhu.

Osim toga, LMK navodi kako je neispravno od strane HTS-a tražiti određenu vrstu opreme (odnosno opremu određenog proizvođača) ako je ona istovrijedna, u najmanju ruku prema Zakonu o javnoj nabavi. Nadalje, iz predmetnog natječaja razvidno je da je ponuđač dužan osigurati dovoljan broj elektronskih Daedo nanožnica za prodaju tijekom natjecanja, a slijedom

čega se kao ponuđač može javiti samo poduzetnik koji ima pravo i na iznajmljivanje rečene opreme i na njenu distribuciju, odnosno samo poduzetnik Budo sport, a povezanost tog poduzetnika s HTS-om je obrazložena pri podnošenju inicijative. U privitku rečenog podneska LMK je dostavio i presliku predmetnog natječaja.

S tim u vezi, podnositelj inicijative ističe da je podnescima od 17. travnja 2017. i 12. svibnja 2017. pokušao objasniti i značaj tržišta usluge iznajmljivanja sustava elektronske zaštitne opreme, odnosno kako i na koji način to tržište utječe na tržište prodaje taekwondo opreme te kako je podnositelju inicijative djelovanjem HTS-a opisanom u inicijativi onemogućen pristup na predmetno tržište. Osim toga, istaknuto je kako su krajnji korisnici (potrošači) onemogućeni odabrati onaj proizvod koji odgovara njihovim potrebama te su vezani isključivo uz proizvode koje na tržište plasira Budo sport kao zastupnik tvrtke Daedo.

5.5. Dodatna očitovanja TKD-a [...] i TKD-a [...]

Agencija je 11. srpnja 2018. zatražila dodatna očitovanja od klubova TKD [...] i TKD [...], a zbog [...].

Agencija je 19. srpnja 2018. zaprimila podnesak poduzetnika TKD [...] u kojem navodi kako je već u svom prethodnom podnesku zaprimljenom 2. listopada 2018. obavijestio Agenciju kako kao organizator [...], a koji je uvršten u kategorizaciju turnira s nacionalne rang liste za [...], ne može koristiti usluge poduzetnika LMK.

Sukladno navedenom, TKD [...] telefonski je kontaktirao poduzetnika Budo sport i zatražio njegovu ponudu. Predstavnik Budo sporta rekao mu je [...].

Nekoliko dana prije turnira telefonski ga je kontaktirao LMK sa željom da na njegovom turniru ima prodajni štand, no TKD [...] mu je objasnio kako [...] ne odgovara te je LMK odustao od namjere dolaska u [...] na predmetni turnir.

Dana 22. kolovoza 2018. Agencija je zaprimila podnesak TKD-a [...] u kojem navodi kako je činjenica da LMK odlukom HTS-a od 24. veljače 2017. do 11. svibnja 2018. zbog nepodmirenih obveza nije bilo poslovni partner saveza te su sve članice saveza bile upoznate da s tim poduzetnikom ne ulaze u poslovni odnos za turnire od nacionalnog značaja.

Budući da se predmetni turnir održao [...] 2018., dakle svega [...] dana nakon što je HTS objavio kako je LMK podmirio svoje obveze, a imajući u vidu kako je TKD [...] pristupio organizaciji toga turnira znatno prije, navodi kako nije imao izbora nego pristati na suradnju s poduzetnikom Budo sport. U privitku očitovanja TKD [...] je dostavio [...].

TKD klub [...] zaključno ističe [...].

Slijedom navedenog, TKD klub [...] bio je primoran prihvatiti ponudu [...].

6. Mjerodavno tržište

Mjerodavno tržište, u smislu članka 7. ZZTN-a, određuje se kao tržište određene robe i/ili usluga koje su predmet obavljanja djelatnosti poduzetnika na određenom zemljopisnom području.

Sukladno članku 3. stavku 2. Uredbe o mjerodavnom tržištu, svrha utvrđivanja mjerodavnog tržišta određivanje je robe i/ili usluga s kojima se poduzetnici tržišno natječu te zemljopisnog područja na kojem se natječu.

Mjerodavno tržište, sukladno članku 4. stavku 1. Uredbe o mjerodavnom tržištu, utvrđuje se na način da se utvrdi njegova proizvodna dimenzija (mjerodavno tržište u proizvodnom smislu) i zemljopisna dimenzija (mjerodavno tržište u zemljopisnom smislu).

6.1. Mjerodavno tržište u proizvodnom smislu

Prema članku 5. Uredbe o mjerodavnom tržištu, mjerodavno tržište u proizvodnom smislu obuhvaća sve proizvode za koje potrošači smatraju da su međusobno zamjenjivi s obzirom na njihove bitne značajke, cijenu ili način uporabe, odnosno navike potrošača.

U konkretnom slučaju Agencija je promatrala dva međusobno povezana tržišta u proizvodnom smislu, i to:

1. mjerodavno tržište organizacije taekwondo natjecanja i
2. povezano tržište iznajmljivanja sustava elektronske zaštitne opreme (PSS) i tatami ploča (borilišta) za taekwondo natjecanja.

6.1.1. Tržište organizacije taekwondo natjecanja

Sukladno članku 46. stavku 1. Zakona o sportu, sportski je savez udruga u koju se udružuju najmanje tri pravne osobe koje obavljaju sportske djelatnosti u istom sportu, a koji radi ostvarivanja zajedničkih interesa u pojedinom sportu osobito: usklađuje aktivnosti svojih članica, organizira i provodi natjecanja, uređuje sustav natjecanja, pitanja koja se odnose na registraciju sportaša i njihov status te stegovnu odgovornost sportaša, promiče stručni rad u sportu i skrbi se o kategoriziranim sportašima. Iz navedenog je članka razvidno kako je, između ostalog, jedna od djelatnosti HTS-a i organizacija i provođenje taekwondo natjecanja.

Upravo je postupanje HTS-a na ovom tržištu sporno za podnositelja inicijative jer, prema njegovim navodima, slanjem dopisa 24. veljače 2017. HTS onemogućava svoje članice, taekwondo klubove i županijske saveze te savez Grada Zagreba da prilikom organizacije taekwondo natjecanja koriste usluge podnositelja inicijative.

6.1.2. Tržište iznajmljivanja sustava elektronske zaštitne opreme i tatami ploča

Podnositelj inicijative, između ostalog, bavi se prodajom i iznajmljivanjem taekwondo opreme, pri čemu navodi kako je u konkretnom slučaju potrebno razlikovati prodaju opreme za taekwondo od iznajmljivanja sustava elektronske zaštitne opreme za taekwondo natjecanja.

Elektronska zaštitna oprema za taekwondo natjecanja obuhvaća elektronske kacige, elektronske oklope, sudačke palice i prijemnike za primanje signala te pripadajuća prijenosna računala, kao i pripadajući software za vođenje i organizaciju natjecanja. Riječ je o takozvanom *Protector Scoring Systemu*, odnosno PSS opremi, koja je kao novitet u taekwondo natjecanjima uvedena na Olimpijskim igrama 2012. u Londonu za oklope, dok je za kacige uveden na Grand Prix natjecanju 2014. u Manchesteru. Predmetna oprema, primarno elektronski oklopi i kacige, razlikuje se od obične opreme time što u sebi sadrži senzore koji registriraju udarce te se putem signala ti udarci registriraju i na prijenosnom računalu uz pomoć pripadajućeg računalnog programa (*softwarea*). Uvidom u mrežne stranice Svjetske taekwondo federacije, razvidno je kako su priznate i korištene dvije marke navedene opreme, i to Daedo i KP&P marke Adidas.

Uvidom u mrežne stranice podnositelja inicijative te poduzetnika Budo sport, a koji pružaju uslugu iznajmljivanja PSS opreme, razvidna je velika razlika u cijeni obične opreme i PSS opreme. Primjerice, prema podacima s mrežnih stranica podnositelja inicijative, na dan 22. svibnja 2017. cijena obične kacige za taekwondo, odobrena od Svjetske taekwondo federacije, marke Adidas, iznosila je 339,98 kuna, dok je cijena elektronske kacige iste marke iznosila

4.184,99 kuna. Isto tako, cijena običnog oklopa za taekwondo marke Adidas iznosila je 329,99 kuna, dok je cijena elektronskog oklopa iste marke iznosila 4.819,99 kuna.

Isti je slučaj i kod poduzetnika Budo sport, gdje je, primjerice, cijena oklopa za taekwondo na prethodno navedeni datum iznosila 299,00 kuna, dok je cijena elektronskog oklopa iznosila 2.999,00 kuna.

Dakle, razvidno je kako postoji značajna razlika u cijeni između obične opreme i elektronske opreme za taekwondo. Iz navedenog razloga, gore navedeni poduzetnici nude i uslugu najma PSS opreme jer se radi o isplativijoj varijanti za organizatora turnira. Naime, cijena najma cjelokupnog seta sustava elektronske zaštitne opreme iznosi 2.999,99 kuna kod podnositelja inicijative, što je značajno manja cijena od kupnje, primjerice, kacige ili oklopa samostalno. Također, kako navodi i podnositelj inicijative, navedenu je opremu gotovo nemoguće nabaviti na slobodnom tržištu, s obzirom na to da ju proizvođač opreme ne želi prodavati slobodno na tržištu. Uvidom u mrežne stranice podnositelja inicijative, razvidno je kako nudi najam jedino elektronske zaštitne opreme, no ne i ostale opreme.

Nadalje, podnositelj inicijative dostavio je u privitku svog očitovanja od 18. travnja 2017. presliku natječaja koji je objavio HTS 19. rujna 2016. za taekwondo natjecanje Croatia Open koje se održavalo u Zagrebu od 12. do 13. studenog 2016.

Iz navedenog natječaja razvidno je kako se traži najam elektronske opreme te tatami ploča, odnosno borilišta. Tatami ploče predstavljaju podlogu na kojoj se odvijaju taekwondo borbe tijekom natjecanja. Dakle, i iz predmetnog natječaja jasno je kako se unajmljuje elektronska oprema, no ne i ostala oprema za potrebe natjecanja. Ostalu opremu osiguravaju sudionici natjecanja, što jasno proizlazi iz poziva na razna druga natjecanja, primjerice Seniorsko prvenstvo Hrvatske 2016. i 2017., Prvenstvo Hrvatske 2016. za kadete i juniore, a koje je podnositelj inicijative dostavio u privitku gore navedenog očitovanja.

I sam HTS u svom podnesku od 22. ožujka 2017. navodi kako je ovdje riječ o uskom segmentu tržišta, odnosno o najmu elektronskih oklopa za masovna natjecanja.

Dakle, iz svega navedenog proizlazi kako je potrebno razlikovati tržište prodaje taekwondo opreme od tržišta iznajmljivanja sustava elektronske zaštitne opreme i tatami ploča, jer se navedeno koristi prilikom organizacije natjecanja i u pravilu predmetnu opremu osigurava organizator.

Prema očitovanju podnositelja inicijative od 18. travnja 2017., samo podnositelj inicijative i poduzetnik Budo sport pružaju uslugu iznajmljivanja PSS opreme. Nasuprot tome, HTS u svom očitovanju od 22. ožujka 2017. navodi kako uz podnositelja inicijative i Budo sport još dva poduzetnika nude najam PSS opreme. Radi se o poduzetnicima Duonis d.o.o., sa sjedištem u Zagrebu, Strojarska cesta 10 (dalje u tekstu: Duonis) i Euroasia d.o.o., sa sjedištem u Zagrebu, Vankina 18 (dalje u tekstu: Euroasia).

Pretraživanjem mrežnih stranica utvrđeno je kako još dva poduzetnika imaju taekwondo opremu u ponudi. Radi se o poduzetnicima A.S.V. - Marketing d.o.o., sa sjedištem u Zagrebu, Vrgadski put 8 (dalje u tekstu: ASV Marketing) i Sport i Corpore sano d.o.o., sa sjedištem u Stubičkim Toplicama, Ljudevita Gaja 10 (dalje u tekstu: SCS).

Međutim, iz njihovih mrežnih stranica nije razvidno nude li uslugu najma PSS opreme, točnije na mrežnoj stranici SCS-a navedeno je kako prodaju pojaseve i doboke, dok se ostale usluge ili oprema ne spominju, dok je na mrežnoj stranici ASV Marketinga navedeno kako iznajmljuje oklope, no nije jasno iznajmljuje li i ostalu opremu.

Ovdje je potrebno napomenuti kako, s obzirom na problematiku u ovom predmetu, nije bilo potrebno utvrđivati tržišne udjele poduzetnika na ovom mjerodavnom tržištu.

6.2. Mjerodavno tržište u zemljopisnom smislu

Sukladno odredbi članka 6. Uredbe o mjerodavnom tržištu, mjerodavno tržište u zemljopisnom smislu obuhvaća zemljopisno područje na kojem poduzetnici sudjeluju u ponudi ili nabavi proizvoda.

HTS, kao nacionalni savez za taekwondo, odnosno krovno tijelo za taekwondo, udružuje taekwondo sportske udruge i sportske saveze s cijelog teritorija Republike Hrvatske i djeluje na cjelokupnom teritoriju Republike Hrvatske pa je stoga Agencija kao mjerodavno tržište u zemljopisnom smislu odredila teritorij Republike Hrvatske.

7. Vladajući položaj

Sukladno propisima o zaštiti tržišnog natjecanja, da bi bila riječ o sprječavanju, ograničavanju ili narušavanju tržišnog natjecanja zlouporabom vladajućeg položaja moraju istodobno biti ispunjena dva uvjeta i to: da se konkretan poduzetnik nalazi u vladajućem položaju na mjerodavnom tržištu u smislu članka 12. ZZTN-a te da taj vladajući položaj zlouporabljuje na neki od načina navedenih u članku 13. ZZTN-a.

7.1. Organizacija taekwondo natjecanja

HTS je u svom očitovanju od 22. ožujka 2017. naveo kako organizira samo jedan turnir godišnje od 41 turnira te samim time ne može imati status monopolista. Dakle, HTS smatra kako ne može imati vladajući položaj sukladno članku 12. ZZTN-a.

Sukladno članku 1. Natjecateljskog pravilnika, dostupnog na mrežnim stranicama HTS-a, njime su regulirana sva službena taekwondo natjecanja u Republici Hrvatskoj.

Službenim, odnosno natjecanjima u nadležnosti Hrvatskog taekwondo saveza, tretiraju se sva natjecanja iz Kalendara natjecanja HTS-a i Kalendara aktivnosti klubova HTS-a.

Regionalna, odnosno gradska natjecanja, provode regionalni ili gradski savezi ili klubovi dogovorno, a nacionalna HTS. Organizatori, domaćini i svi sudionici natjecanja, službene osobe i športaši, obavezni su provoditi Natjecateljski pravilnik.

Prema članku 6. Natjecateljskog pravilnika, kalendarom natjecanja utvrđuju se natjecanja koja će se provesti tijekom godine. Kalendar natjecanja utvrđuje Upravni odbor Saveza najmanje 30 dana prije prvog natjecanja u sezoni.

Kalendarom se planiraju stalna domaća natjecanja u skladu s kalendarom međunarodnih natjecanja. Prigodna natjecanja usklađuju se sa stalnim natjecanjima i pratećim aktivnostima u Savezu. Sva natjecanja iz Kalendara natjecanja službenog su karaktera i u nadležnosti su Saveza.

Prema članku 7. Natjecateljskog pravilnika, po utvrđivanju godišnjeg kalendara natjecanja HTS-a zainteresirani klubovi obraćaju se u predviđenom roku HTS-u s pisanom ponudom za domaćinstvo pojedinog natjecanja. O dodjeli domaćinstva odlučuje Upravni odbor HTS-a.

Što se tiče organizacije stalnih natjecanja, člankom 9. Natjecateljskog pravilnika propisano je sljedeće:

Savez organizira i provodi stalna natjecanja:

- Prvenstvo Hrvatske za kadete i kadetkinje,
- Prvenstvo Hrvatske za juniore i juniorke,
- Prvenstvo Hrvatske za seniore i seniorke,
- Otvoreno prvenstvo Hrvatske,
- Tehničko prvenstvo Hrvatske,
- Sustav natjecanja za nacionalnu rang-listu u konkurenciji juniora i kadeta te
- Prvenstvo Hrvatske za mlađe seniore (U-21).

Savez je suorganizator stalnih natjecanja:

- Sveučilišnog prvenstva Hrvatske koje organizira Hrvatski akademski sportski savez,
- Vojnog prvenstva Hrvatske koje organizira Hrvatska vojska,
- prvenstva osnovnih i srednjih škola Hrvatske koje organizira savez školskog sporta,
- taekwondo turnira na hrvatskim svjetskim igrama te
- Prvenstva Hrvatske za para sportaše i sportašice.

Savez pomaže u tehničkoj organizaciji i provedbi ovih natjecanja u dogovoru s organizatorima.

Klubovi, članice HTS-a, organiziraju i provode stalna natjecanja.

Sukladno članku 11. Natjecateljskog pravilnika, regionalna ili županijska natjecanja organiziraju regionalni ili županijski taekwondo savezi. Na regionalnim ili županijskim natjecanjima pravo nastupa imaju samo klubovi koji su članovi HTS-a i regionalnog ili županijskog saveza.

Za regije, županije ili gradove za koje Savez nije ustrojen, regionalna, županijska ili gradska prvenstva organiziraju klubovi dogovorno.

Prema članku 13. Natjecateljskog pravilnika, organizator nacionalnih natjecanja jest Hrvatski taekwondo savez, a organizator županijskih ili gradskih natjecanja jest gradski ili županijski savez, odnosno klubovi.

Izvršni organizator ili domaćin natjecanja jest taekwondo klub, član HTS-a, kome je UO HTS-a povjerio organizaciju.

Nakon prihvaćanja kalendara natjecanja, klubovi zainteresirani za organizaciju dostavljaju svoje kandidature HTS-u na osnovu kojih UO HTS-a imenuje domaćine natjecanja i uvjete priredbe.

Podnositelj inicijative dostavio je u pravitku svog podneska od 18. travnja 2017. preslike poziva, odnosno obavijesti o održavanju taekwondo natjecanja, i to sljedećih natjecanja: Seniorsko prvenstvo Hrvatske 2016. i 2017., Prvenstvo Hrvatske 2016. za kadete i juniore, 2. Prvenstvo Hrvatske za mlađe seniore i mlađe seniorke (U-21) te 4. Otvoreno prvenstvo Hrvatske u formama 2016. i 1. Para otvoreno prvenstvo Hrvatske u formama 2016. Na svim navedenim pozivima, odnosno obavijestima, jasno je navedeno kako je organizator natjecanja HTS.

Također, podnositelj inicijative u svom je podnesku od 12. svibnja 2017. dostavio popis turnira koji su održani u 2015., 2016. i 2017., kao i nadolazećih turnira u 2017., te ih je podijelio, odnosno rangirao prema vrsti odnosno značaju. Radi se o sljedećim turnirima:

- a) Rang G1 - turniri s nacionalne liste najznačajnijih turnira u Republici Hrvatskoj, kvalifikacijski turniri za olimpijske igre;
- b) Otvorena prvenstva Republike Hrvatske - turniri s nacionalne liste najznačajnijih turnira u Republici Hrvatskoj, otvorena prvenstva Hrvatske;
- c) Prvenstva Hrvatske - turniri s nacionalne liste najznačajnijih turnira u Republici Hrvatskoj, prvenstva Hrvatske;

- d) Kriterijski turniri - turniri s nacionalne liste najznačajnijih turnira u Republici Hrvatskoj, u organizaciji klubova;
- e) Županijska prvenstva;
- f) Prijateljski turniri klubova u kalendaru HTS-a.

Tablica 1. Taekwondo turniri održani u Republici Hrvatskoj u 2015., 2016. i 2017. godini

Redni broj	Turnir	Organizator	Broj održanih turnira		
			2015.	2016.	2017.
1.	G1	HTS	1	1	1
2.	Otvorena prvenstva Republike Hrvatske	HTS	1	1	1
3.	Prvenstva Hrvatske	HTS	3	4	4
4.	Kriterijski turniri	Klubovi	4	4	9
5.	Županijska prvenstva	Klubovi ili županijski savezi	3	3	3
6.	Prijateljski turniri klubova	Klubovi	26	32	32
7.	Ukupno	-	38	45	50

Izvor: Očitovanje podnositelja inicijative od 12. svibnja 2017.

Obrada: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja

U tablici 1. navedeni su svi turniri koji su održani u Republici Hrvatskoj u 2015., 2016. i 2017., podijeljeni prema gore navedenoj klasifikaciji. Iz tablice je razvidno kako HTS u prosjeku organizira 5 turnira godišnje od prosječno 40 turnira godišnje. Dakle, jasno je kako je riječ o malom broju turnira u organizaciji HTS-a od ukupnog broja održanih turnira godišnje, nešto više od 12% turnira.

7.2. Položaj HTS-a u odnosu na taekwondo klubove

Prema članku 47. stavku 4. Zakona o sportu, nacionalni sportski savez uređuje sustav natjecanja u sportu za koji je osnovan i druga pitanja za čije je uređivanje ovlašten prema odredbama tog zakona te donosi pojedinačne akte kada je za to ovlašten.

Također, prema članku 47. stavku 6. Zakona o sportu, nacionalni sportski savez općim aktima, pored pitanja iz stavka 4. toga članka, uređuje i uvjete koje moraju ispunjavati sportski klubovi da bi stekli profesionalni status, pitanja koja se odnose na posljedice koje proizlaze iz nepoštivanja obveze iz članka 24. stavka 7. i članka 45. tog zakona, registraciju sportaša, njihova prava i obveze, pravo nastupa stranih sportaša za hrvatske sportske klubove, stegovne odgovornosti sportaša te prava i obveze sportskih sudaca i zdravstvenih djelatnika ako ta pitanja ne uređuju strukovne udruge navedenih osoba, kao i druga pitanja iz područja svog djelovanja.

Nadalje, sukladno članku 2. Statuta HTS-a, donesenog na sjednici Skupštine HTS-a 16. prosinca 2017., Hrvatski taekwondo savez nacionalni je sportski savez u taekwondo sportu u koji se udružuju taekwondo sportske udruge i taekwondo sportski savezi županija i Grada Zagreba u Republici Hrvatskoj (dalje u tekstu: članice). Članice se udružuju u Savez zbog ostvarivanja svojih potreba i interesa te ukupnih interesa u području sporta, a osobito taekwondo sporta, kao i zbog ostvarivanja drugih zakonom utvrđenih zadaća.

Prema članku 3. Statuta, HTS je u svom djelovanju samostalan.

Nadalje, sukladno članku 12. Statuta ciljevi su i djelatnost HTS-a sljedeći:

Ciljevi Saveza su:

- promicanje, razvitak i unapređivanje taekwondo sporta u Republici Hrvatskoj;
- postizanje vrhunskih sportskih i organizacijskih uspjeha i priznanja na međunarodnim i domaćim natjecanjima, kao i kadrovske promocije pred Hrvatskim olimpijskim odborom i drugim sportskim udruženjima u Republici Hrvatskoj te organizacijama i udruženjima taekwondo sporta na međunarodnoj razini.

U ispunjavanju navedenih ciljeva, djelatnost je Saveza sljedeća:

- utvrđuje i ostvaruje strategiju promicanja, razvoja i unapređenja taekwondo sporta;
- usklađuje aktivnosti svojih članica u donošenju sportskih programa i njihovoj provedbi na svim razinama u državi (nacionalnoj, županijskoj, gradskoj);
- programira i provodi sustav natjecanja u taekwondo sportu;
- programira, provodi i organizira polaganja za odgovarajuća taekwondo zvanja;
- skrbi o razvoju i unapređenju stručnog rada i osposobljavanja stručnih djelatnika te unapređenju sportskih dostignuća u taekwondo sportu;
- provodi nadzor u taekwondo sportu i nad svojim članicama u obavljanju njihovih djelatnosti i sportskih aktivnosti;
- skrbi o nacionalnim taekwondo ekipama svih dobnih uzrasta i kategorija;
- predstavlja taekwondo sport pred domaćim i međunarodnim sportskim udruženjima;
- skrbi o stvaranju uvjeta za unapređenje taekwondo sporta djece, mladeži i odraslih;
- skrbi o zdravstvenoj zaštiti sportaša;
- potiče etička i moralna načela, poštivanje ljudskog dostojanstva, toleranciju, nenasilje i kulturu sporta;
- potiče borbu protiv dopinga i korištenja nedozvoljenih supstanci te postupaka koji su zabranjeni;
- obavlja i druge zadaće utvrđene zakonom, Statutom i drugim aktima Saveza.

Prema članku 13. Natjecateljskog pravilnika, organizator nacionalnih natjecanja jest Hrvatski taekwondo savez, a organizator županijskih ili gradskih natjecanja jest gradski ili županijski savez odnosno klubovi.

Izvršni organizator ili domaćin natjecanja jest taekwondo klub, član HTS-a, kojem je UO HTS-a povjerio organizaciju.

Nakon prihvaćanja kalendara natjecanja, klubovi zainteresirani za organizaciju dostavljaju svoje kandidature HTS-u na osnovu kojih UO HTS-a imenuje domaćine natjecanja i uvjete priredbe.

Nadalje, prema članku 19. Natjecateljskog pravilnika, svaki natjecatelj na natjecanjima Hrvatskog taekwondo saveza mora biti registriran. Registrirani natjecatelj mora biti nosioci najmanje zelenog pojasa (6 kup). Dokaz registracije jest natjecateljska iskaznica HTS-a. Natjecateljska iskaznica ovjerava se za svaku godinu od strane HTS-a.

Sukladno članku 20. Natjecateljskog pravilnika, registraciju natjecatelja obavlja HTS na temelju zahtjeva kluba.

Nadalje, prema članku 26. Natjecateljskog pravilnika, natjecatelje na natjecanjima vode stručno osposobljene osobe, treneri ili voditelji s ovlaštenjem (licencom) Saveza. Svaki klub na natjecanju predstavljaju licencirani trener ili voditelj ekipe.

Prema članku 27. Natjecateljskog pravilnika, sva taekwondo natjecanja sude suci s liste HTS-a. Lista sudaca HTS-a utvrđuje se nakon godišnjeg licencnog sudačkog seminara nakon kojeg se utvrđuju kategorije sudaca važeće za tekuću godinu (pripravnik, III., II. i I. kategorija). Suci s liste HTS-a mogu suditi u tekućoj godini nakon što im se izda (produži) licenca koju plaćaju

sukladno odluci Upravnog odbora HTS-a, a na prijedlog predsjednika Sudačke komisije HTS-a.

Nadalje, prema članku 29. Natjecateljskog pravilnika, za natjecanja iz Kalendara aktivnosti klubova suce poziva organizator natjecanja. S područja Republike Hrvatske mogu biti pozvani samo suci s važećom licencom HTS-a (službena lista objavljena je na stranici HTS-a). Organizator službenim dopisom šalje zamolbu u ured Saveza kako bi se odredio delegat HTS-a i glavni sudac na turniru.

Sukladno članku 30. Natjecateljskog pravilnika, suci određeni za službenu registraciju/vagu natjecatelja moraju izvršiti pregled ovjerenih natjecateljskih iskaznica. Ako natjecatelj nema ovjerenu iskaznicu, nema pravo nastupa na natjecanju i briše se iz liste prijavljenih natjecatelja. Treneri i voditelji na natjecanju moraju na zahtjev suca ili rukovodstva natjecanja predložiti licencu HTS-a. Ako trener ili voditelj nema licencu, ne može voditi natjecatelje na borilišta.

Nadalje, HTS je na sjednici Upravnog odbora održanoj 6. listopada 2017. u Zagrebu donio Stegovni pravilnik. Prema članku 1. Stegovnog pravilnika njime se određuju obveze članica Hrvatskog taekwondo saveza, službenih osoba Hrvatskog taekwondo saveza i udruženih članica, te sportaša - članova udruženih članica, povrede sportskih obveza, stegovne mjere, postupak utvrđivanja odgovornosti, tijela za vođenje postupka i izricanje stegovnih mjera, dostava pismena, pravni lijekovi te zastara stegovnog postupka.

Pravilnik se donosi kao opći akt Hrvatskog taekwondo saveza kojem je pored određivanja radnji i mjera iz stavka 1. ovog članka svrha i provedba odredbi članaka 56., 57. i 58. Statuta Saveza.

Sukladno članku 8. Stegovnog pravilnika, opća sportska obveza članica Saveza i njihovih članova jest pridržavati se općih akata Saveza, doprinositi ugledu Saveza, taekwondo sporta, kao i sporta u cjelini te ugledu hrvatskog sporta u Europi i svijetu.

Prema članku 9. Stegovnog pravilnika, posebna sportska obveza članica Saveza i njihovih članova, između ostalog, jest da: redovito ispunjavaju svoje obveze prema Savezu (redovito uplaćivanje članarine, pristojbe i sl.), izvršavaju naloge neposrednog rukovoditelja, odnosno nadređenih dužnosnika, te ne djeluju suprotno politici određenoj odlukama tijela Saveza.

Člankom 17. definirane su stegovne mjere. Stegovne su mjere za udružene članice sljedeće:

- novčana kazna,
- zabrana nastupanja na određeno vrijeme na sportskim natjecanjima u zemlji organiziranim od strane Saveza odnosno članice Saveza,
- zabrana organiziranja sportskih natjecanja,
- isključenje iz Saveza.

Za pojedince - službene osobe Saveza i udruženih članica (obnašatelji funkcija u radnim tijelima, suci, liječnici, delegati, izbornici, treneri i drugi) i sportaše - članove udruženih članica, stegovne su mjere sljedeće:

- opomena,
- novčana kazna,
- zabrana nastupanja na određeno vrijeme na sportskim natjecanjima organiziranim od strane Saveza odnosno članica Saveza,
- zabrana obavljanja dužnosti i funkcija na određeno vrijeme u taekwondo sportu,
- doživotna zabrana natjecanja u taekwondo sportu,
- doživotna zabrana obavljanja dužnosti i funkcija u taekwondo sportu.

Prema članku 24. Stegovnog pravilnika, stegovna su tijela Stegovna komisija i Upravni odbor.

Sukladno članku 25. Stegovnog pravilnika, Stegovna komisija je prvostupanjsko stegovno tijelo. Povodom žalbe u drugom stupnju odlučuje Upravni odbor. Odluka drugostupanjskog tijela konačna je.

Dakle, iz svega gore navedenog jasno proizlazi kako su ciljevi HTS-a, između ostalog, programiranje i provođenje sustava natjecanja u taekwondo sportu te provođenje nadzora u taekwondo sportu nad svojim članicama u obavljanju njihovih djelatnosti i sportskih aktivnosti. Također, razvidno je kako se klubovi nalaze u ovisnom položaju u odnosu na HTS, jer da bi uopće organizirali natjecanja, dakle djelovali na samom tržištu, moraju biti članovi HTS-a, imati licence HTS-a, koristiti delegate HTS-a, suće s liste sudaca HTS-a, svi natjecatelji moraju imati licencu HTS-a, odluku o domaćinu turnira donosi HTS na temelju svog natjecateljskog kalendara te HTS može primjeniti stegovne mjere prema članicama, koje između ostalog podrazumijevaju i zabranu organiziranja sportskih natjecanja.

7.3. Zaključno o vladajućem položaju HTS-a

U smislu članka 12. stavka 1. ZZTN-a, pretpostavlja se da je poduzetnik u vladajućem položaju ako se zbog svoje tržišne snage može ponašati na mjerodavnom tržištu u značajnoj mjeri neovisno o svojim stvarnim ili mogućim konkurentima, potrošačima, kupcima ili dobavljačima, a osobito ako:

1. nema značajnih konkurenata na mjerodavnom tržištu, i/ili
2. ima značajnu tržišnu snagu na mjerodavnom tržištu u odnosu na stvarne ili moguće konkurente, a osobito s obzirom na:
 - tržišni udjel i položaj te vrijeme kroz koje ga ostvaruje, i/ili
 - financijsku snagu, i/ili
 - prednosti u pristupu izvorima nabave ili tržištu, i/ili
 - povezanost s drugim poduzetnicima, i/ili
 - pravne ili činjenične zapreke pristupa drugih poduzetnika tržištu, i/ili
 - sposobnost nametanja tržišnih uvjeta s obzirom na njegovu ponudu ili potražnju, i/ili
 - sposobnost isključivanja konkurenata s tržišta usmjeravanjem na druge poduzetnike.

Sukladno članku 12. stavku 2. ZZTN-a, poduzetnik čiji tržišni udjel na mjerodavnom tržištu iznosi više od 40 posto može biti u vladajućem položaju.

Kao što je razvidno iz podataka o broju natjecanja koja direktno organizira HTS tijekom godine, riječ je o malom broju natjecanja, u prosjeku oko 5 natjecanja godišnje, što čini oko 12% udjela u ukupnom broju taekwondo natjecanja organiziranih godišnje na teritoriju Republike Hrvatske.

Međutim, tržišni udjel poduzetnika tek je jedan od pokazatelja koji upućuje na moguće postojanje vladajućeg položaja, odnosno poduzetnik može biti u vladajućem položaju i u slučaju da ima manje od 40% tržišnog udjela.

Kako proizlazi iz Statuta HTS-a, Zakona o sportu te prethodno navedenih pravilnika HTS-a, taekwondo klubovi nalaze se u ovisnom položaju u odnosu na HTS te prilikom organiziranja turnira nisu u potpunosti neovisni.

Naime, HTS je krovno tijelo za taekwondo sport koje uređuje sustav natjecanja u sportu za koji je osnovan. HTS programira i provodi sustav natjecanja u taekwondo sportu te provodi nadzor u taekwondo sportu i nad svojim članicama u obavljanju njihovih djelatnosti i sportskih aktivnosti. Sva natjecanja iz Kalendara natjecanja službenog su karaktera i u nadležnosti su HTS-a. Člancima 11. i 13. Natjecateljskog pravilnika jasno je definirano kako je HTS organizator nacionalnih natjecanja, dok je organizator županijskih ili gradskih natjecanja gradski ili županijski savez odnosno klubovi, no da bi bilo koji klub nastupio na natjecanju mora

biti član HTS-a. Također, u članku 7. Natjecateljskog pravilnika navedeno je kako klubovi zainteresirani za organizaciju natjecanja u predviđenom roku šalju pisanu ponudu za domaćinstvo natjecanja HTS-u, na osnovi koje Upravni odbor HTS-a odlučuje o dodjeli domaćinstva, a prema članku 13. Natjecateljskog pravilnika određuje i uvjete priredbe.

Nadalje, svaki natjecatelj na natjecanjima HTS-a mora biti registriran kod HTS-a, natjecanja vode stručno osposobljene osobe, treneri ili voditelji koji moraju imati ovlaštenu licencu HTS-a, sva taekwondo natjecanja sude suci s liste HTS-a koju utvrđuje HTS te na svakom natjecanju mora biti prisutan delegat HTS-a. Prilikom organizacije taekwondo natjecanja, organizator je dužan poslati zamolbu HTS-u kako bi se odredio delegat HTS-a i glavni sudac na turniru.

Nadalje, HTS je na sjednici Upravnog odbora 2017. donio Stegovni pravilnik kojim se, između ostalog, određuju obveze članica HTS-a i stegovne mjere. Člankom 17. definirane su stegovne mjere prema članicama HTS-a te je jedna od stegovnih mjera i zabrana organiziranja sportskih natjecanja.

Slijedom svega navedenog, razvidno je kako se članice HTS-a, odnosno taekwondo klubovi, nalaze u ovisnom položaju u odnosu na HTS jer nisu u mogućnosti organizirati taekwondo natjecanja bez HTS-a, odnosno ne mogu uopće djelovati na mjerodavnom tržištu a da nisu članice HTS-a. Dodatno, HTS ima mogućnost primijeniti stegovne mjere prema članicama, među kojima je i zabrana organiziranja taekwondo natjecanja, te su članice HTS-a primorane pridržavati se općih akata HTS-a u svom djelovanju.

Stoga je utvrđeno kako se HTS nalazi u vladajućem položaju na mjerodavnom tržištu organizacije taekwondo natjecanja, neovisno o tome što na predmetnom mjerodavnom tržištu ima manje od 40% tržišnog udjela.

8. Činjenice utvrđene u postupku

U dopisu koji je HTS poslao taekwondo klubovima 24. veljače 2017. nedvojbeno je navedeno kako HTS obvezuje sve organizatore turnira nacionalne liste, kao i kriterijskih turnira za juniore i kadete, da ne ulaze u poslovni odnos s LMK-om.

Sukladno utvrđenim činjenicama u postupku, postoji nekoliko vrsta taekwondo turnira prema rangu, odnosno značaju, koji se održavaju godišnje na području Republike Hrvatske. Radi se o sljedećim turnirima rangiranim prema značaju:

- a) Rang G1, turniri s nacionalne liste najznačajnijih turnira koji služe za kvalifikacijski turnir na Olimpijske igre i koji spadaju pod stalna natjecanja;
- b) Otvorena prvenstva Hrvatske, odnosno Croatia Open, turniri s nacionalne liste najznačajnijih turnira koji spadaju pod stalna natjecanja;
- c) Prvenstva Hrvatske za sve dobne kategorije (kadeti i kadetkinje, juniori i juniorke, mlađi seniori (U-21) te seniori i seniorke), koji spadaju pod stalna natjecanja;
- d) Kriterijski turniri u organizaciji klubova, koji ulaze u turnire za formiranje nacionalne rang liste, zajedno s Croatia Open turnirima;
- e) Regionalna ili županijska natjecanja, koja organiziraju regionalni ili županijski taekwondo savezi i
- f) Prigodna, povremena i prateća natjecanja, kao i prijateljski turniri taekwondo klubova.

Sukladno članku 9. Natjecateljskog pravilnika, HTS organizira i provodi stalna natjecanja, i to: Prvenstvo Hrvatske za sve dobne kategorije, Otvoreno prvenstvo Hrvatske (Croatia Open), Tehničko prvenstvo Hrvatske te Sustav natjecanja za nacionalnu rang-listu u konkurenciji juniora i kadeta.

S obzirom na činjenicu kako je HTS organizator G1 natjecanja, Otvorenih prvenstava Hrvatske te Prvenstava Hrvatske, pristup tim turnirima naizgled je onemogućen LMK-u dokle god HTS ne želi ulaziti u poslovni odnos s navedenim poduzetnikom.

Što se tiče kriterijskih turnira, odnosno turnira koji se boduju za nacionalnu rang listu, a koji su predmet dopisa HTS-a od 24. veljače 2017., člankom 12. Natjecateljskog pravilnika HTS-a jasno je navedeno kako Upravni odbor HTS-a, na prijedlog natjecateljske komisije, prilikom donošenja odluke o kalendaru natjecanja donosi odluku koji će turniri biti obuhvaćeni kod bodovanja za nacionalnu rang listu HTS-a u odnosu na juniore i kadete te kako u sustav turnira za rang listu uvijek ulaze kriterijski turniri i Croatia Open turniri.

U svom očitovanju zaprimljenom u Agenciji 24. studenog 2017., HTS između ostalog navodi kako je nacionalna rang lista samo dodatan interni stimulans za kadete i juniore. Međutim, u dopisu koji je HTS uputio svojim članicama, taekwondo klubovima 1. veljače 2017., s naslovom „Predmet: Nacionalna rang lista“, HTS navodi kako je, cit.: *„Cilj nacionalne rang liste stvoriti kod mlađih dobnih skupina cjelogodišnji kontinuitet natjecanja, te stvoriti sustav u kome će svaki mladi borac znati koja mu je trenutačno vrijednost u nacionalnim okvirima. Naime, u situaciji kada imamo veliki broj turnira gotovo svaki vikend, teško je odrediti realni značaj medalje kadeta s nekog vikend turnira. HTS će svake godine u nacionalnu rang listu uključiti najznačajnije turnire u RH... Prva četiri borca u svakoj kategoriji sa nacionalne rang liste, automatski ulaze među prvih 8 boraca na prvenstvu Hrvatske i postaju nosioci skupina. Na kraju godine HTS će na posebnoj svečanosti dodijeliti nagrade i diplome najboljima na rang listi, a rezultate nacionalne rang liste HTS će afirmirati kao bitan kriterij i kod HOO-a i lokalnih sportskih zajednica.“*

Iz citiranog dopisa HTS-a jasno proizlazi kako kriterijski turniri, odnosno svi turniri koji se boduju za nacionalnu rang listu, imaju veliki značaj. Kako i sam HTS navodi, riječ je o najznačajnijim taekwondo turnirima u Republici Hrvatskoj, a upravo su ti turniri predmet dopisa HTS-a od 24. veljače 2017.

Nadalje, prema očitovanjima taekwondo klubova kojima je Agencija poslala dopise, pet je klubova navelo kako su se pridržavali dopisa HTS od 24. veljače 2017. kojim ih HTS obvezuje da ne ulaze u poslovni odnos s podnositeljem inicijative prilikom organizacije turnira nacionalne liste te kriterijskih turnira za juniore i kadete, tri su taekwondo kluba navela kako su smatrali da se dopis na njih ne odnosi jer ne organiziraju kriterijske turnire niti druge turnire od nacionalnog značaja, dva su kluba navela kako nikada nisu surađivali s podnositeljem inicijative te samim time nisu smatrali da se predmetni dopis odnosi na njih, jedan je klub naveo kako odnos s poduzetnikom LMK nije moguć jer nije ovlašten distributer Daedo opreme te stoga ni ne želi surađivati s njim, dok jedan klub navodi kako u jednakoj mjeri surađuje s oba poduzetnika, Budo sportom i LMK-om, te da je odluku o angažiranju Budo sporta za svoj turnir donio prije predmetnog dopisa HTS-a pa isti nije imao utjecaja na njegovu odluku.

Od ukupno dvanaest taekwondo klubova koji su se očitovali Agenciji, pet se klubova pridržavalo dopisa HTS-a vezano uz kriterijske turnire, s tim da je jedan od tih pet klubova angažirao podnositelja inicijative za prijateljski turnir koji je organizirao u 2017. godini. Ostali klubovi, dakle njih sedam, naveli su kako se nisu pridržavali predmetnog dopisa i/ili kako smatraju da se taj dopis na njih ne odnosi iz različitih razloga. Iz toga je razvidno kako se većina klubova čije je očitovanje Agencija zatražila nije pridržavala predmetnog dopisa HTS-a.

Budući da regionalna, županijska, prigodna, povremena, prateća i prijateljska taekwondo natjecanja te eventualna natjecanja taekwondo klubova koji nisu članovi HTS-a nisu predmet dopisa niti su pod izravnom organizacijom HTS-a, isto dovodi do zaključka kako LMK ima mogućnost iznajmljivanja sustava elektronske zaštitne opreme organizatorima tih natjecanja.

Međutim, ovdje je potrebno naglasiti kako i prilikom organizacije navedenih natjecanja, izuzev natjecanja taekwondo klubova koji nisu članovi HTS-a, na tim natjecanjima mora biti prisutan delegat HTS-a kojeg delegira natjecateljska komisija s liste delegata sačinjene od strane Upravnog odbora HTS-a, glavni sudac kojeg delegira sudačka komisija te delegat domaćina natjecanja, a što je sve propisano člankom 14. Natjecateljskog pravilnika, te se taekwondo klubovi moraju pridržavati Natjecateljskog pravilnika HTS-a prilikom organiziranja tih natjecanja. Samim time, a i iz ostalih činjenica utvrđenih u postupku, jasno je kako taekwondo klubovi nisu u potpunosti samostalni prilikom organizacije taekwondo natjecanja.

Podnositelj inicijative u svojim očitovanjima zaprimljenim u Agenciji 15. svibnja 2017. i 12. lipnja 2018. dostavio je podatke o broju taekwondo natjecanja na kojima je iznajmljivao svoju elektronsku zaštitnu opremu u 2015., 2016., 2017. i do 11. lipnja 2018. Prema dostavljenim podacima, u 2015. je opremu iznajmljivao na ukupno 15 natjecanja, u 2016. na 18, u 2017. na 8 te do lipnja 2018. na 3 natjecanja.

Daljnjom analizom predmetnih podataka, utvrđeno je kako je LMK u 2015. i 2016., godinama koje su prethodile dopisu HTS-a od 24. veljače 2017., iznajmljivao svoju elektronsku zaštitnu opremu na tek jednom turniru od turnira obuhvaćenih predmetnim dopisom HTS-a, i to u veljači 2015. godine. Radilo se o kriterijskom turniru pod nazivom [...], koji je organizirao TKD [...]. Također, u listopadu 2016. podnositelj inicijative iznajmljivao je svoju opremu na Prvenstvu Hrvatske U21, u organizaciji HTS-a.

Nadalje, iz analiziranih podataka proizlazi kako je podnositelj inicijative svoju elektronsku zaštitnu opremu iznajmljivao gotovo u potpunosti za županijska natjecanja i prijateljske turnire taekwondo klubova, a koji nisu pod direktnom organizacijom HTS-a niti su obuhvaćeni dopisom HTS-a od 24. veljače 2017. godine. Dakle, i prije predmetnog dopisa HTS-a podnositelj inicijative svoju je elektronsku zaštitnu opremu gotovo u potpunosti iznajmljivao na natjecanjima koja nisu obuhvaćena predmetnim dopisom.

Prema podacima dostupnim Agenciji o ukupnom broju taekwondo natjecanja održanih u Republici Hrvatskoj u 2015., 2016. i 2017., koje je Agenciji, između ostalog, dostavio i podnositelj inicijative u podnesku zaprimljenom 15. svibnja 2017. te koji su prikupljeni uvidom u službene mrežne stranice HTS-a, utvrđeno je kako kriterijska natjecanja, koja su obuhvaćena predmetnim dopisom HTS-a od 24. veljače 2017., obuhvaćaju manji segment ukupnih natjecanja koja se održavaju tijekom godine. Naime, od ukupno 38 taekwondo natjecanja održanih u 2015. samo su bila 4 kriterijska natjecanja. U 2016. održana su samo 4 kriterijska natjecanja od ukupno 45 natjecanja. U 2017. godini, od ukupno 50 natjecanja bilo je 9 kriterijskih natjecanja. Dakle, razvidno je kako se radi o vrlo malom broju natjecanja u odnosu na ukupan broj natjecanja održanih tijekom godine.

Podnositelj inicijative nastavio je poslovati na mjerodavnom tržištu i nakon dopisa HTS-a od 24. veljače 2017. te je u 2017. iznajmljivao elektronsku zaštitnu opremu na ukupno 8 natjecanja, a do 11. lipnja 2018. na ukupno 3 natjecanja. Iako se radi o manjem broju natjecanja u odnosu na 2015. (15 natjecanja) i 2016. (18 natjecanja), razlozi za smanjenje broja natjecanja na kojima je iznajmljivao opremu mogu biti raznoliki (cijena, kvaliteta usluge, opremljenost i slično) te ih nije moguće izravno povezati isključivo s predmetnim dopisom.

Slijedom svega navedenog, proizlazi kako je dopisom HTS-a od 24. veljače 2017. potencijalno zatvoren jedan manji segment mjerodavnog tržišta za podnositelja inicijative, i to turniri koji se boduju za nacionalnu listu te kriterijski turniri, a riječ je o segmentu mjerodavnog tržišta na kojem je podnositelj inicijative i u 2015. i 2016., dakle prije predmetnog dopisa HTS-a, marginalno poslovao.

Također, utvrđeno je kako je dana 11. svibnja 2018. HTS na svojim službenim mrežnim stranicama objavio sljedeće cit.: „*Hrvatski taekwondo savez obavještava sve članice da je*

tvrtka LMK International d.o.o., iz Zagreba, Hribarov prilaz 3, te Domagoj Krznarić kao predstavnik iste izvršili sve otvorene obaveze i dugovanja prema savezu te u interesu zaštite potencijalnih budućih poslovnih rizika ostaje na članicama da isti samostalno procjenjuju i ugovaraju a sve vezano za obavijest od 24. veljače 2017. godine.“

Iz predmetne obavijesti proizlazi kako sve članice HTS-a, preciznije taekwondo klubovi, mogu samostalno birati od kojeg će poduzetnika unajmljivati elektronsku zaštitnu opremu za potrebe organizacije taekwondo natjecanja.

Zaključno, vezano uz LMK-ove navode kako je Budo sport dvama taekwondo klubovima za usluge organizacije turnira i najma taekwondo opreme ponudio popust na cijenu, pod uvjetom da bude jedini s promotivno-prodajnim štandom za taekwondo opremu na pojedinom turniru, utvrđeno je kako je riječ o postupanju Budo sporta, a ne HTS-a, pa stoga navedeno pitanje ne može biti predmetom ovog postupka koji se vodi protiv HTS-a.

Međutim, pritom je važno istaknuti kako je riječ o postupanju sličnom postupanju koje se analiziralo u predmetu KLASA: UP/I 034-03/15-01/038, u kojem je bila riječ o potencijalnom ograničenju tržišnog natjecanja od strane poduzetnika LMK, ovdje podnositelja inicijative, zbog ugovaranja ekskluzivnosti promoviranja karate opreme na pojedinom natjecanju. Navedeni je predmet okončan rješenjem o odbacivanju inicijative jer nisu postojali uvjeti za pokretanje postupka, budući da je zaključeno kako bi eventualni problem s aspekta propisa o zaštiti tržišnog natjecanja nastao u situaciji kad bi dobavljač imao ekskluzivno pravo koje bi se odnosilo ne samo na Hrvatski karate savez (HKS), već i na sve članice HKS-a te na sve turnire i natjecanja u kalendaru HKS-a. Pri tome bi taj način oglašavanja i prodaje sportske opreme trebali biti jedini ili barem najznačajniji način oglašavanja i prodaje, odnosno navedeni turniri i natjecanja trebali bi imati toliki značaj da bi za sve druge distributere sportske opreme bilo teško uopće ući na tržište prodaje sportske opreme, bez njihove prisutnosti na tim turnirima i natjecanjima. Pritom činjenica da su organizatori pojedinih turnira i natjecanja eventualno dogovarali ekskluzivna prava na promoviranje i prodaju proizvoda u sportskim dvoranama, za vrijeme trajanja turnira i natjecanja sama po sebi nije sporna i ne može ukazivati na moguće narušavanje tržišnog natjecanja, s obzirom da je riječ o događajima kratkog trajanja

9. Odluka Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja

Na temelju dostavljene dokumentacije i utvrđenog činjeničnog stanja, savjesnom i detaljnom ocjenom svakog dokaza posebno i svih dokaza zajedno, Vijeće za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: Vijeće), na sjednici 29/2018., održanoj 14. studenoga 2018. godine, razmatralo je navedeni predmet te je na temelju članka 30. točke 2., članka 31. i članka 58. stavka 1. točke 13. ZZTN-a donijelo odluku kojom se utvrđuje da Hrvatski taekwondo savez nije narušio tržišno natjecanje zlouporabom vladajućeg položaja na mjerodavnom tržištu organizacije taekwondo natjecanja na području Republike Hrvatske u smislu članka 13. ZZTN-a.

Vijeće svoju odluku obrazlaže kako slijedi:

Predmetni je postupak pokrenut radi utvrđivanja predstavlja li slanje dopisa od strane HTS-a 24. veljače 2017. svojim članicama, putem kojeg ih obavještava i obvezuje da ne ulaze u poslovni odnos s poduzetnikom LMK, zlouporabu vladajućeg položaja na mjerodavnom tržištu organizacije taekwondo natjecanja u Republici Hrvatskoj, s mogućim učinkom na povezanom tržištu iznajmljivanja sustava elektronske zaštitne opreme i tatami ploča u Republici Hrvatskoj.

U postupku je utvrđeno kako je slanjem predmetnog dopisa HTS podnositelju inicijative potencijalno zatvorio pristup jednom manjem segmentu mjerodavnog tržišta, i to kriterijskim natjecanjima u organizaciji klubova, dok na ostala natjecanja taj dopis uopće nije imao učinka, budući da je na njima podnositelj inicijative nastavio poslovati.

Nadalje, iz očitovanja taekwondo klubova proizlazi kako se, iz različitih razloga, većina klubova koji su se u postupku očitovali Agenciji nije niti pridržavala predmetnog dopisa.

Pritom je važno istaknuti kako je analiza taekwondo natjecanja na kojima je podnositelj inicijative iznajmljivao svoju elektronsku zaštitnu opremu pokazala kako je i prije spornog dopisa HTS-a podnositelj inicijative predmetnu opremu iznajmljivao tek na jednom natjecanju koje je obuhvaćeno dopisom HTS-a. Stoga nije moguće zaključiti kako je isključivo taj dopis HTS-a doveo do zatvaranja pristupa LMK-u na taj manji segment mjerodavnog tržišta, uzevši u obzir činjenicu da je i prije toga podnositelj inicijative na njemu bio marginalno prisutan.

Također, Vijeće smatra kako je HTS objavom na svojim mrežnim stranicama od 11. svibnja 2018., kojom je obavijestio sve svoje članice, taekwondo klubove, kako je podnositelj inicijative podmirio sve obaveze i dugovanja prema njemu te da na vlastiti poslovni rizik mogu poslovati s podnositeljem inicijative, anulirao potencijalno negativan utjecaj na odluke klubova o tome s kojim će poduzetnikom poslovati prilikom organizacije taekwondo natjecanja.

Zaključno, valja naglasiti kako Agencija nije nadležna ocjenjivati postupanje HTS-a u pogledu primjene propisa o javnoj nabavi, između ostalog i u pogledu traženja isključivo Daedo elektronske zaštitne opreme za potrebe taekwondo natjecanja, transparentnosti javnih naručitelja u postupanju te eventualni sukob interesa, a na što u svojim podnescima upozorava podnositelj inicijative.

Slijedom navedenog, Vijeće je iz utvrđenog činjeničnog stanja u postupku zaključilo kako HTS nije narušio tržišno natjecanje na predmetnom mjerodavnom tržištu, u smislu članka 13. ZZTN-a.

Vežano za prijedlog podnositelja inicijative kojim traži donošenje privremene mjere na temelju članka 51. ZZTN-a, Agencija ističe kako tijekom ovog postupka nije raspolagala odlučnim činjenicama na temelju kojih bi se moglo nesporno udovoljiti zahtjevu podnositelja inicijative te stoga nije odredila privremenu mjeru, a budući da je ovim rješenjem utvrđeno kako HTS nije zloupotrijebio vladajući položaj, odlučivanje o zahtjevu podnositelja inicijative za donošenje privremene mjere jest bespredmetno.

Stoga je Agencija, na temelju odluke Vijeća, odlučila kao u izreci ovoga rješenja.

Uputa o pravnom lijeku

Protiv ovog rješenja nije dopuštena žalba, ali se u roku od trideset (30) dana od dana dostave ovoga rješenja može tužbom pokrenuti upravni spor pred Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske.

Predsjednik Vijeća za
zaštitu tržišnog natjecanja

Mladen Cerovac, mag. iur.

Napomena:

Sukladno članku 53. ZZTN-a, podaci koji predstavljaju poslovnu tajnu izuzeti su od objavljivanja te su u tekstu navedeni podaci označeni [...], odnosno koriste se podaci u rasponu.